19 МАЙ 1992

Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир!

ХАЛҚ СЎЗИ

خلق سوزى

ҲИЖРИЙ ҚАМАРИЙ, 1412 ЙИЛ, ЗУЛ-ҚАЪДА, 14-КУН.
ШАМСИЙ, 1371 ЙИЛ, САВР, 26-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг рўзномаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган 1992 ЙИЛ 16 МАЙ, ШАНБА, 94-СОН • 345 • НАРХИ: СОТУВДА 1 СЎМ 50 ТИЙИН.

Тошкент учрашуви:

УМИДБАХШ МУЗОКАРАЛАР

СУРАТДА: Ҳамдўстлик мамлакатлари раҳбарларининг Тошкент учрашувида.

ЎзА фотохроникаси.

15 май куни Тошкентда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари раҳбарларининг учрашуви очилди. Унда МДҲга аъзо бўлган барча Мустақил республикаларнинг делегациялари иштирок этмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. Каримов учрашувни очар экан, олий даражадаги кенгаш арафасида умуман учрашув бўлишига шубҳа билдирилганлигини таъкидлади. Лекин биз бир стол атрофида ўтирибмиз, бу эса ҳар бир раҳбарнинг муштарак масалаларини ҳал этиш учун биргаликда куч сарфлаш зарурлигини чуқур англашидан далолат беради.

Ўзбекистон бошлиғи Тошкент учрашувининг ҳар бир қатнашчиси биз ҳозир нақадар қийин даврни бошимиздан кечираётганимизни яхши билади, деб таъкидлади. Тўпланганларнинг ҳаммаси иттифоқнинг парчаланиши оқибатларини яхши англайдилар. Ҳар бир республиканинг жаҳон ҳамжамиятига қўшилиши чоғида, уларнинг бозор иқтисодиёти изига ўтиши пайтида катта муаммолар пайдо бўлмоқда. Миллий этник қарама-қарши туриш муаммолари ҳаммани ташвишга солмоқда, иқтисодий, молиявий соҳаларда ва бошқа соҳаларда ягона ёндашувларни ишлаб чиқиш билан боғлиқ қийинчиликлар ўз таъсирини ўтказмоқда. Ҳозирги пайтда Қуролли Кучлар, Ҳамдўстлик хавфсизлиги энг муҳим масаладир. Масъулиятли сиёсатчилардан бирортаси ҳам инсоний ҳуқуқлар ҳолатига, демократия қоидаларини янада ривожлантиришга, фуқаролар эркинлиги ҳимоя этилишини таъминлашга бефарқ қарай олмайди.

Шу масалаларда ҳар бир мустақил давлат ўзи учун мақбул йўлни излаётганлиги тушунарли, деди И. Каримов. Республикалар мустақиллиги қарор топиши жадал жараёни давом этмоқда. Шу билан бир пайтда тарихий таркиб топган сиёсий, иқтисодий, маданий, ижтимоий ва соф инсоний алоқаларни менсимасликка ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Ўзаро алоқалар ва кўп томонлама мулоқот тажрибаси халқларни бойитади. Одамларнинг турмуши яхшиланишига умиди албатта ҳақиқатга айланади.

Тошкент МДҲ раҳбарлари учрашув жойи этиб танланганлиги тасодиф эмас. Тошкент ҳамиша Тинчлик шаҳри сифатида яхши ном чиқарган. Европа ва Осиё йўллари серқатнов чорраҳасида жойлашган бу шаҳар халқаро ҳамкорлик марказларидан бири сифатида ном чиқарган. Бизнинг учрашувимиз маълум маънода тарихга яхши тотувликнинг яна бир нишонаси сифатида кирса ажаб эмас, деди Ўзбекистон Президенти.

И. Каримов учрашув қатнашчиларини Ўзбекистон Республикаси халқи номидан табриклади. У Қозоғистон Республикаси Президенти Н. Назарбоевни кенгашга раислик қилувчи этиб сайлашни таклиф қилди. Бу таклифни учрашувнинг барча қатнашчилари маъқулладилар.

Кун тартибига 13 та жуда муҳим масала киритилган. Уларнинг орасида энг муҳимлари — Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги доирасида молиявий аҳвол ва бу соҳадаги ҳамкорлик, ҳаво бўшлиғидан фойдаланиш, космик ёрдамчи тузилмалари иншоотларидан космик дастурларни бажариш манфаатлари йўлида фойдаланиш ва уларни сақлаб туриш тартиби, шунингдек ягона бюджетни шакллантириш ва чегара қўшинларини пул билан таъминлаш тартиби, собиқ СССР Қуролли Кучларини қисқартириш, айрим давлатлар миллий валюталарини жорий этган тақдирда Ҳамдўстлик қатнашчилари ҳаракатларини мувофиқлаштириш ва уларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш, коллектив хавфсизлик, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида ҳарбий кузатувчилар гуруҳлари ҳамда тинчликни сақлаш коллектив кучларининг мақоми масалаларидир.

Бундан ташқари собиқ СССРнинг даромадлари, қарзлари ва мол-мулки тўғрисидаги, собиқ СССР билан АҚШнинг оддий қурол-яроғларга доир шартномаси ҳақидаги ахборотлар тингланди.

Кун тартибидаги масалалар муҳокамаси бошланишидан олдин учрашув қатнашчилари Тожикистон халқи номига телеграмма матнини қабул қилдилар. Унда мустақил республиканинг бир қанча районларида юз берган табиий офат муносабати билан ҳамдардлик билдирилган. Кучли жала қуйиши, сел оқими натижасида кўп одамлар ҳалок бўлган, иморатлар вайрон бўлган. Телеграммада табиий офатдан зарар кўрган районларга Ҳамдўстлик мамлакатлари ҳар томонлама ёрдам бериши таъкидланади.

Олий даражадаги Тошкент учрашуви қандай ўтди? Учрашувда ҳозир бўлган экспертларнинг фикрича, у Олмаота, Минск ва Киев учрашувларидан кўп жиҳатдан фарқ қилади. Биринчи навбатда учрашув қатнашчиларининг келажакка ишончи билан ажралиб туради. Иш жўшқин давом этди ва тушгача ҳужжатларнинг катта қисми келишиб олинди ҳамда имзолашга тайёр қилинди. Бу эса раҳбарлар келишидан анча олдин Тошкентда иш бошлаган эксперт гуруҳларининг самарали фаолиятидан дарак беради.

Кутилганидек, собиқ СССРнинг мол-мулкини тақсимлаш жуда қийин масала бўлиб чиқди. Бу хусусда ҳар бир делегациянинг ўз фикри бор эди. Шундай бўлиши қонунийдир. Раислик қилувчининг таклифига биноан бу муаммони муҳокама қилиш қолдирилди.

Икки мустақил давлат раҳбарлари Тошкент учрашувига бундай баҳо бердилар.

Б. Ельцин, Россия Президенти:

— Бу учрашувда мустақил республикалар ўртасида бир-бирларига яқинлашиш сари яна бир қадам қўйилишига ишончим комил. Бундан ташқари биз Тошкентга Россия билан Ўзбекистон ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани олиб келдик. Бундай шартномани имзолаш зарурати аллақачон етилган. Уни имзолаш кечикканлиги учун айб кўпроқ Россия зиммасига тушади. Яқин вақт ичида бу муҳим ҳужжат имзоланади, деб умид қиламан. Россия билан Ўзбекистонни асрий дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари боғлаб турибди. Бундан буён ҳам муносабатларимиз ўзаро манфаатдорлик негизида ривожланишига шубҳа йўқ.

Н. Назарбоев, Қозоғистон Президенти:

— МДҲ раҳбарларининг Тошкент учрашуви кўп жиҳатдан бурилиш нуқтасидир. Бу ерда Ҳамдўстлигимизнинг ҳаётий муҳим масалалари ҳал қилинмоқда. Бу армияни пул билан таъминлаш, ягона ахборот макони, космос муаммоларидир. Бойқўнғир космодроми Қозоғистон ҳудудида бўлишига қарамай, у Ҳамдўстлигимиздаги барча давлатларнинг манфаатларига хизмат қилиши керак.

...Учрашувда кутилмаган ҳодисалар ҳам бўлди. Мажлис қизғин ўтаётган бир пайтда, давлат бошлиқлари кенгашаётган залда бирдан қандиллар тебрана бошлади. Раҳбарлар ҳайрон бўлиб қолишди. Шу пайт И. Каримов ўзини жуда хотиржам тутиб, бундай деди: «Бу кучсиз зилзила, холос. Биз ишлаётган бино зилзилага бардошли. Ишни давом эттирамиз!».

Бинобарин, иш давом эттирилди. Тушга яқин ҳукумат бошлиқлари давлат бошлиқларидан алоҳида равишда кенгаш ўтказдилар. Улар ҳарбий мавзуга, иқтисодий алоқалар ва экологияга тааллуқли масалаларнинг бутун бир мажмуини муҳокама қилдилар. Уларнинг эътибори Орол, Чернобиль, Каспий ва Спитак муаммоларига қаратилган эди.

Тошкентдаги Халқлар дўстлиги саройида учрашув чоғида келишиб олинган ҳужжатлар имзоланди.

Т. БОТИРБЕКОВ, В. ДРАЧЕВ, Л. ЛЕВИН, Ў. МИРЗАЕРОВ,
ЎзА махсус мухбирлари.

Водийларни яёв кезганда...

АНГЛИЯДАН ҲАМ МЕҲМОНЛАР КЕЛИШДИ

☆ **ЯҚИНДА хассос шоир Ғафур Ғулом ҳаётдан кўз юмганига 26 йил тўлади.**

Шоирнинг пойтахтдаги уй-музейида шу санага бағишланган адабий кеча ўтказилди. Унда адабиётчи олимлар, талабалар, мактаб ўқувчилари, шоирнинг яқин қариндошлари иштирок этишди. Буюк Британиянинг Оксфорд университети профессори Энтени Хейман Англияда ҳам Ғофур Ғулом ижодига қизиқиш ортаётгани ҳақида гапирди. Олимлар, шоирнинг шогирдлари Ғафур Ғулом ҳаёти ва баъзи асарларининг яратилиши билан боғлиқ қизиқарли воқеаларни сўзлаб беришди.

«ФЕРМЕР-92»

☆ **ЎЗБЕКИСТОН халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бир ҳафта давомида «Фермер-92» халқаро кўргазмаси намойиш этилди.**

Экин-тикин агрегатлари, меваларни қайта ишловчи ва пакетларга жойловчи линиялар, кичик ҳажмли инкубация, колбаса тайёрлайдиган дастгоҳлар вилоятлардан ва қўшни республикалардан келган ишбилармонлар эътиборини тортди.

Кўргазмани ташкил қилишдан мақсад Ўзбекистонда эндигина тузилаётган фермер хўжаликларини техника воситалари билан таъминлашдир. Кўргазмага келтирилган ускуналарнинг катта қисми маҳсулот айрибошлаш йўли билан олиб қолинди.

«УФАКС» ЯРАТГАН ЎҒИТ

☆ **ЖУМҲУРИЯТ Фанлар академиясининг Ўғитлар илмий тадқиқот институти олимлари «УФАКС» деб номланган янги форфор ўғитини яратишди.**

Мутахассисларнинг таъкидлашича, у ерни юмшатади, тупроқни донадор қилиб, унумдорлигини оширади. Ўғитни ишлаб чиқариш усули ҳам жўн, хомашё бисёр. Йилига бир технология тизимида 100 минг тонна ўғит тайёрлаш мумкин экан. Ҳисоб-китобларга қараганда, ўғит чиқарувчи корхона технологиянинг соддалаштирилгани ҳисобига 100 миллион сўм фойда оларкан.

Олимларнинг Чирчиқ химия заводи ишлаб чиқараётган карбомид сифатини яхшилаш устида олиб борган тадқиқотлари ҳам ечимини топди. Бу натижа чирчиқлик кимёгарлар хорижга сифатли маҳсулот чиқаришига кенг йўл очди.

САХОВАТЛИ БАНКИРЛАР

☆ **«ИПАК ЙЎЛИ» инновация тижорат банки ходимлари бозор иқтисоди мушкул аҳволга солаётган корхона ва хўжаликларни қўллаб юборишга бел боғлашди.**

Олмалиқ гилам фабрикасига хом ашё харид қилиши учун 15 миллион сўм пул беришди. Тошкент метрополитенининг янги линияси учун ҳам 15 миллион сўмга вагонлар сотиб олиб беришди. Яқинда улар Қибрай районидаги наслли буқалар етказиш корхонасига ёрдам қилишди. Бу кўмак ёрдамида хўжалик давлат таъминотидан ўзини-ўзи бошқариш ва таъминлашга эришди. Молиячилар кўмаги билан корхона қошида нутрия фермаси ташкил этилаяпти. Қурилаётган иссиқхона ишга тушиш арафасида.

Исматилла ТОШЕВ.

ЭЗГУЛИК УНУТИЛМАЙДИ

Бутун умрини халқ ташвиши ва дарди билан боғлаган, катта обрў ва ҳурматга эга бўлган давлат арбоби Шароф Рашидов билан Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси фахрланса арзийди.

Бугун 107 мамлакат тан олган мустақил Ўзбекистонимизнинг равнақи йўлида барча миллат ва элатлар бир-бирига ҳурмат, одамийлик, ватанпарварлик ҳисси билан хизмат қилиши керак.

Кейинги йилларда қатор рўзномалар Ш. Рашидов тўғрисида батафсил материаллар бериб бормоқда. Шу инсон раҳбарлигида ташкил этилган Зарбдор туманида ҳам юбилейга тайёргарлик ишлари қизғин. Бу борада халқ демократик партияси район кенгашининг тадбирларини ишлаб чиқдик. Улар бўйича Ш. Рашидов фаолиятини кенг тарғиб қилиб, хотирасини абадийлаштириш учун кўп юмушларни амалга оширишимиз керак.

А. УСКАНОВ,
ЎХДП Зарбдор район кенгаши ташкилий бўлими мудири.

МДҲ РАҲБАРЛАРИНИНГ ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВИ

МДҲ мустақил давлатлари раҳбарлари 15 май куни Тошкентдаги Халқлар дўстлиги саройида турли оммавий ахборот воситаларининг вакиллари билан учрашдилар.

Учрашувни кенгашга раислик қилган Қозоғистон Президенти Н. Назарбоев очди. У МДҲ раҳбарларининг Тошкентдаги кенгаши жуда самарали бўлганлигини таъкидлади. 13 та муҳим муаммо юзасидан битимга эришилди. Имзоланган ҳужжатлар орасида молия, ҳаво бўшлиғи, космик тадқиқотлар, Қуролли Кучлар тўғрисида келишиб олинган ҳужжатлар бор.

Ҳукумат бошлиқларининг кенгашида иқтисодиётга, армияга ва экологияга дахлли 18 масала кўриб чиқилди.

Ҳамдўстликдаги мустақил давлатларнинг раҳбарлари журналистларнинг жуда кўп саволларига жавоб қайтариб, Тошкент учрашуви амалий ва бунёдкорлик руҳида ўтганлигини таъкидладилар. Учрашув узоқ баҳсларсиз ва жиддий тортишувларсиз тез ўтганига қарамай, МДҲ фаолиятининг ҳаётий муҳим томонларига тааллуқли бир қанча жуда аҳамиятли ҳужжатлар имзоланди.

Россия, Қозоғистон ва Ўзбекистон Президентлари таъкидлаб ўтганларидек, бунинг сабаби Тошкент учрашувига яхши тайёргарлик кўрилганлигидир. Турли йўналишларга оид экспертларнинг тайёргарлик ишлари тажрибаси ўзини тўла оқлади ва бу тажрибадан келгусида ҳам фойдаланиш зарур. Пухта текширилган ҳужжатлар, аниқ фикрлар давлат бошлиқлари учрашувида иккинчи даражали масалаларга ўрин қолдирмади.

Журналистлар билан учрашувда таъкидланганидек, МДҲнинг умри тугагани йўқ. У шунчаки амал қилиб қолмаяпти, балки ривожланиб бормоқда. Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқларининг навбатдаги учрашуви июль ойида Москвада ўтиши эълон қилинди.

(ЎзА).

ҚИЗИҚИШ КАТТА

МДҲ давлатлари раҳбарларининг Тошкент учрашуви матбуот марказида ишлаш учун 400 нафардан ортиқ журналистлар аккредитация қилинган. Уларнинг аксарияти Осиё, Европа ва бошқа минтақалардан келишган. Бу эса Ҳамдўстлик мамлакатлари бошлиқларининг кенгашига жаҳон жамоатчилигининг қизиқиши бениҳоя эканлигидан далолатдир.

Матбуот маркази жойлашган республика Кинochилар уйида дамба-дам инглизча, арабча, хитойча, японча... гап-сўзлар эшитилади. Журналистларнинг шаҳарлараро ва халқаро алоқа қилишлари учун ажратилган телефакслар, телетайплар, телефонлар эса бир нафас тиним билмайди.

А. БОЕВ.

СУРАТДА: хитойлик журналистлар.

• Ишбилармоннинг ошиғи олчи

ҚАЛОВИНИ ТОПАМИЗ

ДЕЙИШМОҚДА РАЙОН ИШБИЛАРМОНЛАРИ

МИНТАҚАЛАРАРО муносабатларга совуқлик тушганига қарамай, Шовот тумани ва Россиянинг Орёл вилояти ишбилармонлари ўзаро барқарор иқтисодий ҳамкорлик ўрнатдилар. Бунинг қатор сабаб ва омиллари бор.

Орёлдаги «Радуга» тикувчилик бирлашмаси ишчи кучларига муҳтож. Шовотда эса меҳнатга қобилиятлилар учун иш ўринлари етишмайди. Орёллик тикувчилар қудратли ишлаб чиқариш базасини вужудга келтирганлар. Соф фойда ўнларча миллион сўм.

«Радуга» бирлашмаси ва Шовотдаги Маҳтумқули номли (собиқ «Коммунизм») жамоа хўжалиги меҳнатчиларининг ўзаро манфаатли ҳамкорлиги ана шу зарурат натижасида юзага келди. Уч йил муқаддам жамоа хўжалиги ҳудудидаги эски мактаб биноси таъмирланиб, бирлашманинг мустақил Шовот фабрикаси вужудга келтирилди. Хом ашё (турли газмоллар) ва ишлаб чиқариш воситалари етказиб беришни орёлликлар, кийим-кечаклар тайёрлаш ва сотишни шовотликлар ўз зиммаларига олишди. 200 га яқин қишлоқ хотин-қизлари ишга жалб этилиб, эркаклар, аёллар ва болаларнинг харидоргир устки кийимларини тикишаяпти.

Хоразмга бир неча бор ташриф буюрган бирлашма бош директори В. Скалаух ўзбекистонликларнинг меҳнатсеварлиги, омилкорлигига қойил қолди. Корхона маҳсулотига бўлган талаб катталиги назарда тутилиб, уни кенгайтириш, қўшни хўжаликларда ҳам янги ишхоналар очишга қарор қилинди. Ҳозир бирлашманинг Шовотдаги корхоналари сони ўнга етди. Уларда турли харидоргир кийим-кечаклардан ташқари гиламлар, полослар, салқин ичимликлар ишлаб чиқарилмоқда. Фабрика базасида эса мустақил бирлашма ташкил этилди. Авваллари фабрика туман аҳолисинигина кийим-бош билан таъминлаб келган. Энди эса вилоятдаги қарийб ярим миллион аҳолининг эҳтиёжини қондириш имкони туғилди.

Ҳар икки томон манфаатини ва узоқни ўйлаб иш тутаётган Орёлдаги бош бирлашма раҳбарияти яна бир хайрли ишга қўл урди. Қўшни Тошҳовуз вилоятида йирик ишлаб чиқариш ва деҳқончилик саноати бирлашмаси ташкил этилди.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОФАТ ҚАЙТА ТАКРОРЛАНДИ

БУХОРО

Бундан 15 кун бурун Бухорода рўй берган дўл ва сел кўплаб мева-чеваю, дала экинларини пайҳон қилиб ташлаган эди. 13 май кечки пайт вилоят осмонини яна қора булутлар қоплади. Томчилаётган ёмғир бирдан дўлга айланди. Кечки соат 9 да вилоят кенгаши йиғилиши чақирилиб, тезда кўриладиган чора-тадбирлар белгилаб олинди. Олдинги дўлдан анча зарар кўрган Қоракўл, Олот, Жондор, Ромитан, Вобкент районлари далалари бу сафар ҳам жала остида қолди. Яқиндагина қайта экилган ерларда 30 минг гектарни яна бошқатдан қайта экишга тўғри келмоқда. Кучли шамолда анчагина дарахтларнинг шохлари синган. Ипак қурти боқаётган кўпчилик хонадонларнинг томларидан чакка ўтиб, нобудгарчиликка олиб келган...

Вилоят ҳокимининг биринчи муовини М. Раҳмоновнинг айтишича, тахминий зарар 150 миллион сўмдан ошади. Ҳозир барча куч табиий офат оқибатларини тугатишга қаратилган.

(Ўз мухбиримиз).

* * *

НАМАНГАН

Бу йилги баҳор Наманган вилояти заминида анчайин асоратли излар қолдирмоқда. Куни кеча вилоятнинг тоғли Чортоқ, Косонсой, Янгиқўрғон туманларида бошланган кучли ёмғир жалага айланиб, қисқа муддат, аммо беаёв дўл ёғди. Янгиқўрғонда ёғингарчилик беҳад кучли бўлди. 4175 гектар яшил майдон зарарланди. Шундан, 642 гектари бузиб экилиши керак. Косонсой туманида эса 877 гектар майдонга қайта экин экилади.

Ҳар икки туманда қарийб 1000 гектардаги ғўза ниҳоллари шикастланди. Шунингдек, ғалла, маккажўхори, полиз, картошка, беда ва сабзавот экинлари жиддий шикастланди. Учта тумандаги 1000 гектардан зиёд экинзорлар 30 фоиз ҳосилини йўқотди. Бу ерда 293 гектар тутзор шикастланиб, 92 қути ипак қурти нобуд бўлди. Негаки, табиий офат хонадонларга ҳам зарар етказди. Жами 1730 хонадон жиддий зарар кўрди.

Офат юз берган дақиқалардаёқ вилоят ҳокими бошлиқ гуруҳ жала ва дўл оқибатларини аниқлаш учун жойларга етиб келди. Бугун эрталабдан бошлаб қўшимча ишчи кучлари, техника олиб келинди. Мақсад — офат оқибатларини зудлик билан бартараф этиб, экинлар парваришини кучайтириш. Хонадонларга ҳам бугундан бошлаб зарур ёрдам кўрсатилмоқда.

(Ўз мухбирларимиздан).

Депутатлик ҳаловат эмас

«ҲОЗИРЧА ШУНДАЙ, УМИД КЕЛАЖАКДАН»

Жиззах район «Равот» давлат-ижара хўжалигида Нарзулла ака Суюндиқовни энг илғор ғалла бригадири сифатида таништиришди. Нарзулла ака хўжаликдаги «Ардахшон» ширкатининг бошлиғи бўлиб, ихтиёрида 900 гк лалми ер бор экан. Ўтган йили эса 200 гк буғдойзордан 421 тонна ҳосил топширгани учун совхознинг ҳисобидан чиқарилаётган шалдироқ «УАЗ»ни мукофотга беришипти. Айтишларига қараганда, Нарзулла аканинг иши бу йил ҳам яхши эмиш.

Ардахшон қишлоғининг атрофи қирлар билан ўралгани сабабли ўзига яраша талай муаммолари бор. Шу ҳақда суҳбатлашмоқчи бўлиб тургандик, ёнимизга Нарзулла ака тенги яна бир киши келди-да:

— Э-э, одам қуриб, энди сен гап бараяпсамма? — деди.

— Бир пас бийтип тур, мухбир кеп қопти, дардимизни айтиб олайлик, — деди Нарзулла ака.

Суҳбатимизга қўшилган киши тракторчи Мусурмон Пирназаров экан. Аввалига Нарзулла ака: «Ҳеч қандай муаммо йўқ, ишимиз яхши» деб турганди, уч киши бўлгач очилиб кетди:

— Бияғини сўрасангиз менинг ўзимам қишлоқ кенгашининг депутатиман. Қишлоқнинг бари мени яхши билади. Сайловчиларди идорада қабул қилип ўтиришим шарт эмас. Одамлар дардини кўча-кўйдаям айта беради. Меған тушган энг катта наказ: қишлоқти ичимлик сувминан таъминлаш эди. Кўчим жетмади. Айтганим бўлмади. Қишлоқтинг одами ҳозирам сойдан сув ичайипти. Бизди депутат дийди, сен наказди бажаришинг керак, дейди. Хўш, бажариш учун нима қилайлик? Биз дод, деп борадиган энг катта жой қишлоқ кенгашининг сессияси. Сессияда минг кўз ёши қиғанингиз билан кўнгли эрийдиган одамди тополмайсиз. Ҳамма пул, пул дейди. Сув апкелиш учун қувур керак. Темир қувурнинг нархи ҳазир осмонда, ўзи етти дайронинг наржағида. Уни пулдинг зўриминан, мамила билан апкелиш мумкин. Бизлинг хўжалик эса лалми. Ўзимизди ўзимиз боқолмаймиз. Сапхозда 11 минг одам яшайди. Унинг 800 таси шу ерда ишлайди, қоғаниға иш жўқ. Меған шу бўйичаям наказ тушган. Энг қурмаса уйда ўтирған аяллар, қизлар учун ўрмак тўқишти ташкиллаштириб берсак ҳам яхши бўларийди. Уни мактапхонанинг бурчагидан очсаям бўлади. Мен шу гапдиям сессияда айтганман.

— Ай ўл, сен айтма, ўзинг ташкиллаштир, депутат бўғанингдан кейин, — деди Мусурмон ака.

— Унда биргадирликти сен қиласамма? — деди Нарзулла ака.

— Бу ташвишни менга қўйиб беринглар, — деди ҳамроҳим, хўжалик ХДП ташкилоти котиби Орзиқул Жабборов. — Ҳамма керакли нарсаларни, ҳужжатларни тўғрилаб берамиз. Фақат қишлоқдан бир киши шу ишларга бошчилик қилсин.

— Нарзиқулдинг ўзи бошчилик қилай беради, — деди Мусурмон ака.

Шунингдек, кичик ўрмак тўқув цехларини биргина «мактапхонанинг ёнида» эмас, балки ҳар бир уйда очиш ҳам мумкин. Фақат масъул шахс шундай иш билан шуғулланишни хоҳловчи (Ардахшонда ҳар бир оила хоҳлайди)ларга ип, бўёқ етказиб беради, «меҳнат дафтарчалари» очади, тайёр бўлган маҳсулотни қабул қилиб, сотади. Агар бундай кичик, қўлбола цехлар уйларда очилса, ҳар оила ўзи учун ўзи ишлайди, қанча меҳнат қилса даромади қандай бўлишини аниқ билади ва тонгдами, кечдами, бўш пайти ўрмак билан машғул бўлаверади. «Мактапхона»да эса иш умумий бўлади. Иш умумий бўлган жойда эса қандайдир норозиликлар, ўғриликлар юз бериши табиий.

Нарзиқул аканинг бошқа наказлари ҳам кўп экан: қишлоқни талон бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланишини назорат қилиш.

— Назорат қила олаяпсизми ахир? — сўрадим мен.

— Э, қаёқда Парда (магазинчи демоқчи) менинг гапим билан иш қилармиди?

— Нима, Парда саған жўғди жўниб берсимма? Берганини апкеп, уурлик қимай сотайипти-ку, — деди Мусулмон ака.

— Сотишга сотайипти-ю, — деди Нарзулла ака, — лекин қантти бир бала қисин-да. Ун бор, шакар жўқ, қант жўқ.

— Ҳа, бази ойларда сапсим кемай қолайтир, — деди Мусулмон ака ҳам бу сафар депутатини қувватлаб. — Назоратти кучайтириш керак. Магазинда чит жўқ, сурп жўқ.

— Э, магазинда ҳеч бала жўқ.

— Тўғри, ҳукуматгаям қийин, барини тушуниб туриппиз, — деди Нарзулла ака. — Лекин депутат, депутаттинг наказі деган нарсани чиқарип қўйгандан сўғин ўнинг ижроси бўйичаям жордам берилса жомон бўмас эди. Бизларда насосдан унча-мунча жойга сув чиқарамиз. Насосди Оқдарёдан келтирамиз. Бир жойга бешта насос билан сув чиқариш мумкин. Бешинчисини ўрнатганча биринчиси қўяди. Насос ремонтини Жиззахдаям ташкил қиса бўларийди. Шу гапдиям сессияда неччи марта айтдим. Ҳеч ким қизиқмаяпти. Тўврисини айтганда, номига депутат бўп журиппизда. Менимча кўпчилик депутатлар ҳам шундай. Биров айтганимизди қимаса, ўзимиз қилайик десак, кучимиз жетмаса. Номимиз бор пақат, депутат деган. Ким билади, энди мустақил бўлдик, балки келажакда бирон ўзгариш бўп қолар.

Абдулқосим МАМАРАСУЛ ўғли,
«Халқ сўзи» мухбири.

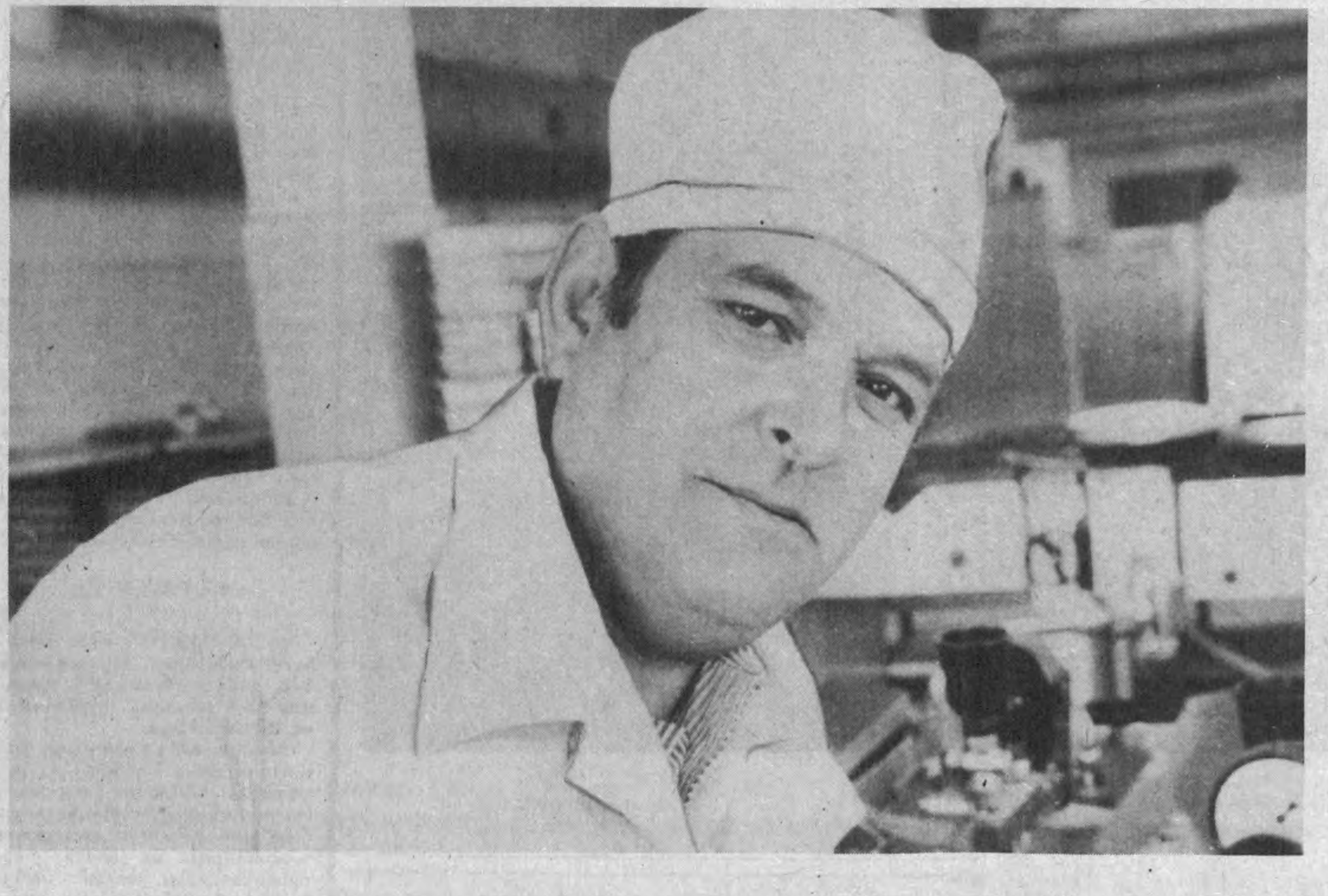

☆ **САМАРҚАНД шаҳрида кулинария ва қандолат маҳсулотлари тайёрловчи «Лола» хўжалик ҳисобидаги корхонанинг ишга туширилганига кўп бўлгани йўқ. Бу ерда мактаб ўқувчилари, олий ва махсус билим юртлари талабалари учун ширворлар, ярим тайёр таомлар тайёрланмоқда. Корхонада ишлаб чиқилган турли хил хўраклар хўрандаларга манзур бўлаяпти.**

СУРАТДА: кулинария цехи бошлиғи Абдулла Зубайдуллаев.

Ғ. АЛИЕВ олган сурат.

Халқаро музейлар куни арафасида

ХОТИРА КИТОБИ

ЮНЕСКО қошидаги Халқаро Музейлар Кенгаши (ИКОМ) XI Ассамблеяси қарорига кўра 1978 йилдан бошлаб ҳар йили 18 майни Халқаро музейлар куни сифатида нишонлаш расм бўлган. Музейларни инсониятнинг хотира китоби дейишларича бор. Қуйида Ўзбекистоннинг шундай китобини яратишда иштирок қилган камтар ва заҳматкаш музей ходимлари ва уларнинг ишлари ҳақида ҳикоя қиламиз.

Чор Россияси Ўрта Осиёни босиб олганида мустамлакачилар бу ўлкадаги қадимий шаҳарлар ва улардаги обидаларни кўриб ҳайратга тушдилар. Улар жуда муҳташам ва улуғвор бўлиб Россиядаги обидалардан кескин фарқ қиларди.

Рус амалдорлари Туркистон ўлкасининг моддий бойликлардан ташқари тарихий бойликлари ҳам мўл эканлигининг гувоҳи бўлишди. Бу ўлкани ўзлаштириш учун уни астойдил ўрганиш лозимлигини тушунишди. Уларнинг мақсадини олим ва сайёҳ А. П. Федченко шундай ифодалади:

— Туркистонни муваффақиятли ривожлантириш учун у билан асосли равишда танишиб чиқиш керак, музей эса бунинг энг яхши воситасидир.

Шу тариқа 1876 йилда Тошкентда ўлкада биринчи оммавий музей очилди. Кейинчалик эса Самарқандда, Фарғонада, Ашхобод ва Олмаотада ҳам ўлкашунослик музейлари ташкил топди. Халқ уларни «ажойибхона» деб атади. Музейларда табиий бойликлардан ташқари қадимги тангалар, турли-туман осориатиқалар, қўлёзмалар ва китоблар ҳам намойиш қилинган. Мустамлакачилар пухта ишланган режа бўйича ишлаб, ерликларнинг асрий тарихий ёдгорликлари бўлмиш ноёб бойликларини секин-аста марказга — Петербург, Москвага ташиб кета бошлашди. Ўтмишнинг кўҳна қадриятлари билан савдо қилувчи кишилар, идоралар, жамиятлар пайдо бўлиб, улар ишида тарих илми мутахассислари фаол иштирок этдилар. Биргина Тошкентнинг ўзида 15 та илмий жамият тузилган бўлиб, уларнинг мажлисларида ноёб топилмалар, қўлёзмалар ҳақида гап борган. Бу мажлисларда марказ вакиллари ҳам иштирок қилиб Москва, Петербург музейлари, кутубхоналари учун Шарқ олами маданияти дурдоналарини танлашар эди. Улар жойларда қазилмалар уюштириб, қадим тангалар, турли буюмларни йиғишди. Мақбаралар, масжид, мадрасалар ва бошқа бинолардаги кошинлар, лавҳ, нақшлар аёвсиз таланиб шахсий коллекциялар, марказ музейлари мулкига айлантирилди. Бетакрор меъморий, тарихий бинолар қаровсизликдан, ёвузларча таланишдан хароб ҳолга келди. Аммо бу ҳол подшо амалдорларини сира ташвишга солмади, аксинча улар худди шунга атайлаб йўл қўйиб беришди.

1913 йилда Самарқандга ташриф буюрган генерал-губернатор А. В. Самсонов (1909 — 1914) ёдгорликларни томоша қилаётганда маҳаллий музей бошлиғи В. Л. Вяткин унга Амир Темур қурдирган улуғвор бинолар нураб бораётганидан шикоят қилган. Уларни таъмир қилишга Бухоро амири хайрия қилган пуллар тугагани, эндиликда хазинадан тегишли маблағ ажратиш лозимлигини гапирган. Генерал Самсонов эса пинагини бузмай бинолар нураб кетгани ва умуман йўқолиб кетиши маъқуллигини айтади. Адъютант зобит эса бошлиғига хушомад тариқасида қўшимча гап қистиради. Яхшиси, замбараклар келтириб, Самарқанд ёдгорликларини тўпга тутиш керак, деб генерал ва унинг мулозимларини кулдиради. Россиянинг Туркистон ёдгорликларига муносабати ҳақида таниқли олим В. В. Бартольд 1914 йилда билдирган фикр ҳақиқатдан йироқ бўлмаган. Унинг фикрича, рус ҳукумати учун «Ўрта Осиё қадимги маданиятини ўрганиш ва ёдгорликларини қўриқлаш фақат фойдасизгина бўлиб қолмай, балки зарарли ҳамдир».

Мустамлакачилар чет эллардан келган одамларнинг маҳаллий бойликларни талон-торож қилишига кенг йўл очиб бергани ҳам бежиз эмас. Биргина француз Шарль Уйфальви бошчилигидаги илмий экспедиция Самарқанддаги қоплама кошин намуналаридан 7 қутисини олиб кетган. Шу тариқа ўрис амалдорларининг жиноий эътиборсизлиги туфайли, Ўрта Осиё тарихига, унинг моддий ва маданий ёдгорликларига лоқайдлиги оқибатида кўплаб қимматбаҳо буюмлар, нодир қўлёзмалар, китоблар чет элларга олиб кетилди. Улар Англия, Германия, Франция, Австрия музейларининг мулкига айланди. Россиянинг бундай сиёсатини инсофли ва диёнатли чет элликлардан швед меъмори Мартин кескин қоралагани маълум. У Россия ҳукумати молия вазири граф С. Ю. Виттега мурожаат қилган. Швед Мартин умуминсоний қадриятлардан келиб чиқиб Самарқанддаги меъморий мужассама жаҳон фани учун бебаҳо, аҳамият касб этишини таъкидлаб, вазирдан Самарқанддаги улуғвор ёдгорликларни ҳимоя қилиш ва ўрганиш учун чора-тадбирлар кўришни илтимос қилган. Чет эл жамоатчилиги фикри билан ҳисоблашишга мажбур бўлган Русия ҳукумати 1895 йилда маълум миқдорда маблағ ажратди. Самарқанд ёдгорликларини ўрганиш иши бошланди, аммо самараси кам бўлди. Биргина «Гўри Амир» альбоми нашр қилинди, холос.

Туркистоннинг маҳаллий зиёлилари тарих ёдгорликлари ва музей ишининг жонкуярлари сифатида майдонга чиқдилар. Акром Асқаров, Мирза Абдулла Бухорий, Абу Саид Маҳсум, Абубакр Диваев, Мирза Қосим ўғли, Турди Мирғиёс ўғли, Муҳитдин хўжа, Шоҳимардон Иброҳим ўғли ва бошқалар шулар жумласидандир. Туркистон музейлари, хусусан Тошкент оммавий музейи (ҳозирда Ўзбекистон халқлари тарихи музейи) ривожида фаоллик кўрсатган Абубакр Диваев ва Турди Мирғиёсов (устоз-шогирд) ёзишмасидан бир парча диққатга сазовордир. Т. Мирғиёсов Тўқмоқ ноҳиясида қадимги шаҳар вайроналари борлигини маълум қилиб, у ерда ғаройиб буюмлар топганини ёзади. Аммо бу кўҳна шаҳар қолдиқларидаги ғиштлар ташиб кетилаётганидан ташвиш билдиради. Т. Мирғиёсов Еттисув ҳарбий губернаторига зудлик ила чора кўришни сўраб, уч марта шошилинчнома жўнатгани, аммо ҳеч қандай жавоб олмаганини билдириб устози Абубакр Диваевдан ёрдам сўрайди. «Орадан яна уч йил ўтса, бу нодир минорадан ҳеч нарса қолмайди. Қисқача қилиб айтганда, туркистонлик археологлар бу ердаги қадимги ёдгорликларни ўз ҳимоясига олмасалар, фан ва тарих учун қимматли бўлган ҳамма нарсамиз адо бўлади ва биз авлодлар қарғишига учраймиз».

Турди Мирғиёс ўғли узоқ йиллар давомида тўплаган коллекцияларини Тошкент музейига топширишини айтиб, ўзи йиққан нарсаларни ўзгалар кўзида «эски-туски» бўлса-да» ўзи учун «олтин ва жавоҳирлардан ҳам қимматли» эканини ёзгани эътиборга молик. Ана шундай миллатпарвар зиёлилар шижоати туфайли рус мустамлакачи корчалонлари нигоҳидан четда қолган минглаб ёдгорликлар музейларда тарих учун асраб қолинди.

Шўро ҳокимияти даврида ҳам марказ тўралари Туркистон бойликларини талаш, Москвага ташиш сиёсатини давом эттирганларини ҳам эслаш зарур. 1922 йил 21 апрелда РСФСР Халқ Комиссарлари Кенгаши мажлисида Туркистон ёдгорликлари таъмирига маблағ ажратиш ҳақида гап кетганда Ф. Э. Джерзинский бу масалани «сариқ чақага ҳам арзимас» деб айтганини унутиб бўлмайди.

Ҳозир мустақил Ўзбекистон музейларида бир миллионга яқин моддий ва маънавий ёдгорликлар сақланади. Энг тўнғич ва энг бой музей — Ўзбекистон халқлари тарихи дорилосори машҳур шоир Расул Ҳамзатов томонидан шундай таърифланади: «Ҳар бир халқнинг тарих музейи барча музейларнинг отасидир. Ўзбек халқининг тарих музейи халқ руҳи, характери ва жасорати буюклигининг буюк паспортидир».

Жумҳурият Президенти И. Каримов фармони билан пойтахтимиздаги Ленин музейи филиали биноси тарих музейига берилиши ҳам тарихан адолатлидир.

Бугун, халқаро музейлар кунида биз бозор иқтисоди шароитидаги оғир вазиятга қарамай халқимиз тарихига оид бебаҳо ва беҳисоб ёдгорликларимизни сақлаб келаётган барча музейларимизнинг фидойи ходимларини халқаро байрамлари билан чин юракдан қутлаймиз.

Ҳамдам СОДИҚОВ.

ПУЛИМ БОР-У, АММО...

ҲУРМАТЛИ МУҲАРРИР! Қайси замонда яшаяпмиз? Нималар бўлаяпти ўзи? Ҳеч нарсага ақлим етмай қолди. Сизга бу хатни шунчаки ёзаётганим йўқ. Дардимни кимга айтишни билмаганимдан, йўл-йўриқ, нажот излаб бормаган жойим, учрашмаган одамим қолмаганидан бирор маслаҳат ёки йўриқ кўрсатармикансиз, деган илинж билан йўллаяпман.

Эсимни танибманки, қора меҳнат билан шуғулланаман. 19 йил «Тоштекстильмаш» заводида, кейин то нафақага чиққинумча (1991 йил март) Фрунзе районидаги 14-механизациялашган кўчма колоннада меҳнат қилдим. Жигарим хасталиги туфайли нафақа тайинлашди...

Мақсадга ўта қолай. Ишлаб юрган давримда маошимнинг тирикчиликдан ортган қисмига заём олиб қўярдим. Албатта, вақти келиб бирор қор-ҳолимга яраб қолар, деган ўй билан-да. Заёмларни (10 минг 150 сўмлик) Тошкент шаҳар Фрунзе районидаги 3650/210 сонли жамғарма банкига қабул қилиб олишувди. Алмаштиришга рухсат йўқ дейишди. Нима қилай? Бошқа даромадим йўқ. Нафақа етмайди. Кўмак беринг.

Исроил ИСМОИЛОВ,
Тошкент шаҳар, Совхозная кўчаси, 26-уй.

ҲОКИМЛИКДА КЕНГАШ

Бухоро вилоят ҳокимлигида дин аҳли фаоллари — шаҳар ва районлардаги масжидлар имом ҳатиблари, Мир Араб мадрасаси раҳбарияти, шаҳар ва район ҳокимларининг дин ва миллий муносабатлар масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, адлия ходимлари, вилоят халқ демократик партияси раҳбарияти ҳамда бошқа жамоат ташкилотлари ходимлари иштирокида кенгаш ўтказилди.

Кенгаш иштирокчилари вилоят ҳокимлигининг дин аҳли билан ҳамкорлиги, Бухоро вилоятидан ҳажга борувчиларга амалий ёрдам кўрсатиш, Баҳовуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллигига тайёргарлик ва бошқа масалалар тўғрисида фикрлашиб олдилар.

(ЎзА мухбири).

• Халқаро болаларни муҳофаза қилиш куни олдидан

МУРУВВАТИНГИЗНИ ДАРИҒ ТУТМАНГ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ТАРМОҚЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

МУРОЖААТНОМА

Азиз биродарлар!

Кўп йиллардан бери республика жамоатчилиги Орол фожиаси, унинг ҳалокатли оқибатлари ҳақида бонг уриб келмоқда. Шу давр мобайнида Оролга доир жуда кўп ҳужжатлар, қарор ва фармойишлар қабул қилинди. Натижада умид учқунлари пайдо бўлди, лекин Иттифоқнинг парчаланиб кетиши, иқтисодий танглик муносабати билан мўлжалланган ишларнинг кўпчилиги бажарилмай қолди.

Аҳвол кун сайин оғирлашиб, оролбўйи саҳрога айланиб бормоқда. Туз-чанг бўронлари кўтарилиши йилига юз кунга яқин давом этаётир.

Қорақалпоғистон аҳолисининг саломатлиги жиддий хавф остида. Амударёнинг бактериялар билан ифлосланганлик даражаси йўл қўйиладиган (рухсат этиладиган) даражадан ўн марта, сув таркибидаги маъданлар ва нефть маҳсулотларининг миқдори беш марта, заҳарли моддалар миқдори ўн марта ортиб кетди. Айниқса, болалар фожиали даражада ҳимоясиз бўлиб қолди. Туғилган ҳар мингта боланинг бир ёшга етмаёқ нобуд бўлиши 46,5 дан 52 нафарга, айрим ноҳияларда эса бу кўрсаткич 70 нафарга етмоқда. Болаларнинг деярли ҳаммаси сурункали хасталикларга чалинган. Ҳар беш боладан тўрт нафарида камқонлик касаллиги борлиги аниқланди. Маҳсулотларнинг етишмаслиги аҳволни ниҳоятда оғирлаштирмоқда.

Барча маданият тармоқларининг касаба уюшмалари бутун жамоатчиликни қардошларимиз диёрига келган бу офатни тўла ҳис қилган ҳолда уларга ҳамдардлик билдириб, имкон қадар ёрдам беришга чақиради.

Оролбўйи болаларининг ҳаёти ва саломатлиги хавф остида. Касаба уюшмалари уларга ёрдам бериш учун мумкин бўлган барча чораларни кўрмоқда. Қорақалпоғистон республикаси касаба уюшмалари кенгаши қошида «Орол болаларига» жамғармаси ташкил этилган. Жамғармага тушган маблағлардан Орол бўйидаги барча болаларнинг Россия, Украина, Татаристон, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон шифохоналарида дам олишини ташкил этиш, шунингдек, кўп болали оилаларга инсонпарварлик мадади, молиявий ва моддий ёрдам бериш учун фойдаланиш мўлжалланган.

Ўзбекистон Республикаси маданият ходимлари касаба уюшмалари Марказий Комитетининг IV Пленуми қатнашчилари болалар ҳаётининг манфаатини кўзлаб барча вазирликлар, идоралар, ташкилотлар, корхоналар, ижодий уюшмаларга, маданият тармоқларининг ходимларига мурожаат қилиб, 1 июнь — Халқаро болаларни муҳофаза қилиш кунидаги бир кунлик иш ҳақини «Орол болаларига» жамғармаси ҳисобига ўтказишни таклиф қиладилар.

Жамғарманинг Тошкентдаги умумий корреспонденция счети №07350002, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки МФО 805012. Валюта счети № 001073005. Нукус шаҳридаги ҳисоб счети № 170010, код 173501308, Саноат қурилиш банкининг Нукус шаҳар Орол бўлими. Жамғарма манзили: Нукус шаҳри, 74200, М. Горький кўчаси, 120, тел 4-12-85.

Қабул қилинган ҳайрия чора-тадбирлари ҳақида касаба уюшмалари Марказий Комитетига ахборот беришингизни сўраймиз. Телефонлар: 44-32-86, 44-12-86, 44-37-48.

Ўзбекистон Республикаси маданият ходимлари касаба уюшмалари Марказий Комитети IV Пленуми қатнашчиларининг топшириғига биноан мурожаатномага имзо чекувчилар:

М. ЖАЛИЛОВА,
Ўзбекистон Республикаси маданият ходимлари касаба уюшмалари Марказий Комитетининг раиси,

Р. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Матбуот давлат комитетининг раиси,

Э. ҲАКИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазири вазифасини бажарувчи,

А. САИДОВ,
Сайру саёҳатлар бўйича Ўзбекистон кенгаши раиси,

Л. КАБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Журналистлар уюшмасининг раиси.

ТОШКЕНТДА ЯПОН КОРПОРАЦИЯСИНИНГ ВАКОЛАТХОНАСИ ОЧИЛАДИ

ТОКИО, (РАТА—ТАСС) Япониядаги энг катта савдо корпорацияларидан бири «Мицуи Буссан» яқин вақт ичида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида, чунончи Екатеринбург ва Тошкент шаҳарларида ўзининг яна иккита ваколатхонасини очмоқчи. Компаниянинг Токиодаги қароргоҳида РАТА—ТАСС мухбирига шуни маълум қилишди.

Ҳозирги вақтда «Мицуи Буссан»нинг Москвада, шунингдек, Хабаровск ва Владивостокда ваколатхоналари ишлаб турибди. Янги иккита «таянч масканин»нинг очилиши корпорацияга МДҲда кенг тармоқли база яратиш имконини беради. Россия ва Украина маъмурларидан тегишли руҳсатнома олинганини компания ходими маълум қилди.

ТИЛ БИЛГАНГА НЕ ЕТСИН

ХОРАЗМДА корейсларнинг миллий маданий маркази мавжуд, воҳада истиқомат қилаётган корейс миллатига мансуб 6000 киши уюшган. Вилоятда яшаб меҳнат қилаётган 90 дан зиёд миллат ва элатлар вакиллари ўртасида миллий иноқликни мустаҳкамлаш, турли маданий-маърифий, дўстлик тадбирлари, корейс халқининг анъанавий урф-одатларини сақлашга қаратилган маросимларни уюштиришда ана шу марказнинг ҳиссаси катта.

Жамоат ташкилоти яқинда яна бир хайрли ишга қўл урди. Вилоят халқ таълими бошқармаси билан ҳамкорликда корейс тили ва алифбоси бўйича мактаб ўқувчиларининг биринчи вилоят олимпиадасини ўтказди. Урганч шаҳри, Гурлан ва Хонқа районларидан келган ёшлар ғолиб бўлдилар. Олимпиадада ўзбек миллатига мансуб ёшлар ҳам қатнашдилар. Наталья Ким, Ильвира Шегай, Костя Ким сингари ғолиблар орасида Хонқа туманидаги 17-мактаб ўқувчиси Боғибек Қурбонбоев ҳам бор.

Озод АБДУЛЛАЕВ,
вилоят ҳокими маҳкамаси масъул ходими.

АФҒОН ЖАРОҲАТИ

☆ У ҳали ҳам умид билан фарзандини кутаётган муштипар оналарнинг бегона юртларда қўл-оёқларини ташлаб келган йигитларнинг дарду ҳасрати, армони, фиғонида яшаяпти... Уни тузатиш учун ҳали икки-уч авлоднинг умри керак бўлади.

Қаранг, қараб кўз тўймайдиган, суқсурдек йигит Муҳаммадали ҳам бир оёғини Афғон тупроғига ташлаб келган. У бундан сира ўкинмайди, Оллоҳ таологa тавалло қилиб, тирик қайтганига шукрона айтади. Чунки кўз ўнгида самарқандлик Сирожиддин, марғилонлик Одилжонлар ҳаётдан кўз юмишди...

Муҳаммадали Абдусамадов Боғдод районининг Боғдод қишлоғида таваллуд топган. У Қизил Юлдуз орденим бор деб, ҳеч қачон ҳеч кимга кўз-кўз қилмаган. Тўғри-да, бир парча темир-тақа деб қон тўкиш кимга ҳам керак...

Тоҳир ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

ЙИЛ БЎЙИ СОТИЛАДИ

☆ **РЕСПУБЛИКАМИЗ Президентининг фармонига мувофиқ, етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг 15 фоизи ва режадан ортиқчаси хўжаликларнинг тасарруфида қолаётир. Уларнинг фермаларида етиштирилаётган сутнинг бир қисмини болалар боғчаларига, механизаторларга бериш мумкин. Қолган қисмини-чи!**

Андижон сут заводи жамоаси колхоз ва совхозлардан ортиқча сутни келишилган нархда сотиб ола бошлади. Қайта ишланган маҳсулотни сотиш учун эса махсус фирма тижорат дўкони ташкил этилди.

— Бизнинг дўконимиздан энди йилнинг исталган пайтида сут маҳсулотлари, айниқса ҳозир камёб бўлиб қолган сарёғ ва музқаймоқ харид қилиш мумкин, — дейди Андижон сут заводи директори Қодиржон Сатторов. Завод жамоаси йил охиригача аҳолига ана шу дўкон орқали 200 тоннадан зиёд сарёғ сотишни режалаштиряпти.

ДЎЛ ОЛОЛМАГАН «ОЙИМ»

☆ **ЖАЛОЛҚУДУҚ районидаги «Ойим» жамоа ишлаб чиқариш ширкатлари уюшмаси далаларида апрель ойининг охирги кунлари бўлиб ўтган жала ва дўл салкам икки минг гектар ердаги ғўза ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинларини пайҳон қилди.**

Уюшма деҳқонлари табиат инжиқлиги оқибатини бартараф этишга енг шимариб киришдилар. Камроқ лойқа босган далаларда, ғўза кўчатлари сақланиб қолган карталарда қатор оралари юмшатилди, маҳаллий ўғит солинди. Бошқа далаларда эса чигит зудлик билан қайта экилди. Ойимликларга райондаги бошқа хўжаликларнинг меҳнаткашлари ҳам катта ёрдам кўрсатишмоқда.

(ЎзА мухбири).

• *Бирлашган ўзар*

ВОЛИДАМ АРМОНЛАРИ

80-йиллар эди ўшанда. Кечқурун ишдан келсам, ойимлар келган, ўша куни Латвия сафаридан қайтган куёви билан гурунглашиб, невараси билан тиллашиб ўтирган эканлар.

— Латишлар ажойиб халқ экан, — дея сафар таассуротларини ҳикоя қиларди дадамиз. — Шаҳри тоза, баҳаво, магазинларида ҳамма нарса бисёр, аммо қолса қолиб кетадики, бегонага сотмайдилар, айниқса озиқ-овқат маҳсулотларини. Мусобақамиз бутуниттифоқ миқёсида бўлишидан қатъий назар латиш тилида олиб борилди. Ҳамманинг фиғони фалак. Ҳеч ким ҳеч нарса тушунмайди, фақат фамилияларимиз айтилганда бизни чақираётганларини илғаб оламиз, холос. Ҳаммадан қизиғи мусобақа якунида бўлди. Ўзбекистон командаси кўрсатган натижалари-ю, мусобақада эгаллаган ўрнини ҳисобга киритиб, раисга олиб борсам, қўлига олиб бир қаради-да, ўқимасданоқ ғижимлаб ахлат яшигига ташлади. Жаҳлим чиқиб нима гап деб сўрасам, ўзбекларнинг ўз она тили борми, ўзбекистонликлар ўзбек тилида ҳисобот топширади, — дейди.

— Ахир бу Москвага кетади-ку, — дея эътироз билдирмоқчи бўлдим.

— Нима бўпти, керак бўлса таржима қилиб олишади, — дейди-я, азамат.

Шундай қилиб, ойижон, «Юрагингга баллие, ўжар латиш дўстим» деб, умримда биринчи маротаба ўзбек тилида ҳисобот ёздим. Аммо иқрор бўлишим керак, жуда қийналдим. Уларнинг олдида уялганимни айтмайсизми!

Москвадан келган раҳбарлар «бу миллатчилик», деб тўполон ҳам қилишмоқчи бўлишди, аммо латишлар бунга парво қилмадилар.

— Отасининг ўғли экан ўша «миллатчи» латишларинг, болам, — дейдилар ойим мамнун бўлиб. — У миллат гуркираб ўсади, камол топади. Бизда-чи, икки-уч сўм қўшиб берсанг, тонналаб мол четга кетади. «Қорни тўқнинг оч билан нима иши бор» деганларидек, оч-наҳор халқ билан кимнинг иши бор, чўнтак қаппайса бўлди-да. Эҳ болам, сенга ўзбекча ҳисобот ёз десалар, дўппингни осмонга отмайсанми?! Ахир, ўзлигинг ўзбеклигингни ҳурмат қилганлари, ўзинг унутаёзган она тилингни ҳурмат қилганлари эмасми? Сенларчи, мана тиюмизаккина ўғлинг ҳам бисмиллосини ўрисча бошлабди. Ҳали, нонни увол қилма, болам, ерга тушганини кўзингга суртиб, чеккага олиб қўй десам, буви бу нон эмас, хлебку, дейди. Қўй, кофир бўлма, нон дегин десам шундай тўполон қилдики... Ҳа, хўп, хлеб деб зўрға овутдим. Астағфурилло, булар энди ким бўлиб етишади?

— Ойи, нима қилайлик, бу замонда ўрисча билмаганнинг нони яримта бўлса. Эртага болаларимиз ҳам бизга ўхшаб қийналмасин-да, дейман ўзимни оқламоқчи бўлиб.

— Э қўйинглар, бу «зумраша»ларда унча ҳам айб йўқ. Айбнинг каттаси ўзларингда.

Ўзбек халқи умр бўйи қадди букилиб меҳнат қилди. Роҳатини эса ўзгалар кўрди. У нону чойга қаноат қилди, қанду-асални ўзгалар тотди. Унинг косаси оқармади, бири икки бўлмади, аммо баъзи бир нопок ва қўрқоқ ўзбек фарзандлари туфайли халқимиз бўйнига порахўр, босмачи, қароқчи деган тавқи лаънатлар осилди.

Гдлянчиларнинг Ш. Холмслик фаолияти энг юқори чўққини эгаллаган, ҳар куни янги бир тилсим очилаётган пайтлар эди ўшанда. Эсласам, аччиқ алами ҳамон юрагимни ўртаб юборадиган бу воқеа хизмат сафарида Москванинг «Марказий» меҳмонхонасида юз берганди.

Ҳамхонам Светлана исмли аёл бўлиб, Москвага Красноярскдан композиторлар кенгашига келган экан. У Тошкентдан келганимни эшитиши биланоқ, менга қандайдир бир ҳадиксираш билан қарай бошлади. Буни мен дарров тушуним, чунки ўшанда «ўзбек иши», «миллионер, босмачилар» ҳақидаги миш-мишлар Москвада кун сайин болалаётган, Гдлян ва Ивановлар эса халқ қаҳрамонлари даражасига кўтарилган эди-да. Эртасига кенгашдан ҳамхонам яна янги гап топиб келди: эмишки, ўзбеклар бечораҳол кўрингани билан ҳаммаси миллионермиш. Кеча Гдлян бир бечораҳол колхозчини қаттиқроқ қисувга олган экан, бир қоп пул келтириб берибди. Ўзбеклардан худди эртаклардагидек сандиқ-сандиқ олтин тангалар, зеб-зийнатлар чиқаётганмиш. Ўзбекларнинг авлоди босмачи ўтганмиш, бу хислат қондан қонга ўтармиш ва ҳоказолар...

Мен ўзим билган ҳақиқатни унга тушунтиришга ҳаракат қилдим. Миллионларни билмадиму, аммо ўзбеклар тош устида мўл пахта ҳосили етиштирганини ўзим кўрганимни, уларнинг оғир меҳнати-ю, ҳаёти, урф-одати, удумларини ётиғи билан гапириб бердим. Босмачи, қароқчи сўзи эса, бировнинг ерини, мулкини, бойлигини босиб олганларга қўлланилишини айтдим. Аммо ҳамхонам...

Иккаламиз ҳам нохуш бир ҳолатда уйқуга ётдик.

Тун ярмида кимдир елкамни туртиб уйғотарди. Сакраб туриб чироқни ёқдим. Кўзлари олазарак, йиғламсираган Светлана...

— Ҳаммасини олсангиз ҳам, узугимни, отамнинг совғасини қайтаринг...

— Қанақа узук, қанақа отангиз совғаси... — уйқусираб, ҳеч нарса тушунмасдим.

— Ахир кечқурун кўриб, чиройли экан дегандингиз-ку.

Узук, зиракларимни қўлимга маҳкам сиқимлаб ухлагандим. Улар энди йўқ ҳеч қаерда. Эшик, деразалар қулф бўлса, ким олади сиздан бошқа...

У йиғлай бошлади. Лоп этиб эсимга кечқурун унинг «қароқчилик қондан қонга ўтармиш» деган сўзлари келди. Ё алҳазар, қуруқ туҳматдан ўзинг асра!

Йиғи овозига қаватдаги навбатчилар келишди. Навбатчи миршабларни айтиб чиқишди. Нафсониятингни, ўзлигингни камситувчи, ҳақоратловчи таъна ли сўроқлар бошланди. Ордерсиз жомадонларим, каравот, тумбочка, шкафлар тинтув қилинди. Тақинчоқлар эса ҳеч қаерда йўқ. Шунда улар тақинчоқларни эҳтимол ютиб юборгандир, деб мени олиб кетмоқчи бўлдилар. Бу ҳақоратлар олдида нажотсиз, забонсиз эдим...

Хайриятки, бахтимга Светлана кечқурун тақинчоқларини сиқимланича, ёстиқ жилди ичига қўлларини тиқиб ётганини эслаб қолди ва югуриб бориб ёстиғининг жилдини тита бошлади. Тақинчоқлар ёстиқ жилди ичида экан.

Миршаблар мендан узр сўраш ўрнига «Нарсалар топилганига шукур қилинг, бўлмаса»... — дея чиқиб кетдилар.

Юрагим қаттиқ санчий бошлади... Ўзга юртда ёлғизлик, адолатсизлик, туҳмат балоси ёмон экан. Айниқса бирники мингга, мингники туманга бўлиб, бир-икки кишининг айби билан бутун бир халққа туҳмат тамғаси босилиб турган пайтда...

Эрталаб мана шундай тушкун бир ҳолатда нарсаларимни йиғиштирдим-у, тайёрагоҳга жўнадим. Қайтиш учун Тошкентда олган билетимни бир амаллаб ўша кунги кечки рейсга алмаштирдим.

Орият устинлик қилиб, йўл бўйи чидаб келган эканман, остонадан уйга қадам босишим биланоқ асабларим ортиқча бардош бера олмади. Истиқболимга чиққан онам кўксига бош қўйиб, алам билан ўксиб-ўксиб йиғладим. Мени ўзбек деб таҳқирлашганларини, босмачи авлоди деб айблашганларини айтиб йиғладим.

— Қўй болам, йиғлама, беномусга йиғлаган эссиз ёшинг. Босмачи дегани билан босмачи бўлиб қолибсанми, — ойим ўзи кўзда ёши билан мени юпатарди. Босмачи, қароқчи деб уларнинг ўзларини айтади...

Шу воқеа сабаб, онам ўз бошидан ўтган бир воқеани гапириб бердилар. Бойлик ота мерос эмас эди дадамга — дейди улар. — Йигитлик даври елкаси яғир бўлиб, туну кун омочда ер ҳайдаб, экин экиб ишбилармонлиги ва меҳнатсеварлиги орқасидан орттирган мол-ҳоли, қўй-қўраси бор эди. Кейинчалик, бир ўзига иш оғирлик қилиб қарол ёллаган. Секин-секин қўралар молга, омборлар донга тўла бошлаган. Дадам расталарда дўконлар очган, ўзи эса карвонда қатнай бошлаган. Бошқа юртларга дон, пахта олиб бориб, у ёқлардан шойи, ипак, газламалар, тақинчоқлар, турли хил ширинликлар олиб келиб сотарди.

Ўша машъум кун ҳам дадам карвон сафарида эдилар. Уйимизга чарм куртка кийган, тўппончали шўро ходимлари келишди. Яхшиликча қорамол, дон, пахта, олтинларингни бермасаларинг суякларингни Сибирда чиритамиз. Агар ихтиёрларинг билан берсаларинг, ярмини ўзларингга қолдирамиз, дедилар. Ҳақиқатан ҳам, ўша пайтда оғилида иккита қорамоли бор деҳқон қулоқ қилинаётган эди. Онам ҳамма омборларни, дон кўмилган ўраларни кўрсатиб берди. Улар эса гапларида турмай, қўра-қўра от уловларимизу, дон-пахталаримизни хумлардаги ёғлару, сандиқлардаги кийимларимизни, ҳаттоки, қулоқларимиздаги тилла сирға, узук, билак узукларимизни, онамнинг сочидаги кумуш тангачаларигача олиб кетдилар. Кейин билсак, бу бойликлар тезкорлик билан Москопга жўнатилиб турилар экан. Икки кундан сўнг дадам сафардан қайтганларида қўралар бўм-бўш, омбор олдида қолган бор бисотимиз — тупроқ аралаш бир челаккина буғдой турарди холос. От топади, эшак ейди деганларидек, халқимизнинг тарқоқлигидан, ювошлигидан усталик билан фойдаланишган, ҳамон фойдаланишаяптилар ҳам. Мана ўша Гдлян топган сандиқ-сандиқ олтинлар ҳам кетди-ку, Москопга. У айтган пулларга бутун бир вилоятни боқса бўларди. Аммо бу бизнинг мулкимиз, дейдиган бир мард чиқмади...

Ҳа, болам зора ўн беши қоронғу бўлган ойнинг ўн беши ёруғ бўлса, ибтидонинг интиҳоси ҳам бордир ахир. Дунёи боумид дейдилар. Ўзбеклардан ҳам ўз тилини, ўз динини, халқи дилини тушунадиган соҳибқиронлар чиқиб қолар. Аммо токи жон ширинлик қилар экан, бош бирикмас, дил бирикмас экан, ҳеч қачон ўзбекнинг косаси оқармайди, бу ҳамиша қулоқларингда бўлсин!

О, ОНАЖОН! Сиз, биз хом сут эмган фарзандларингизнинг қад тиклаши қанчалар оғир кечаётганини, бу муқаддас манзил йўлида қоқилиб-суқилиб, бирикиб-бирика олмаётганимизни оналик юрагингиз билан сезибмидингиз. Биз ғўр фарзандларингиз эса...

Қари билганни пари билмас, деганларидай, онаизоримнинг пурмаъно ўгитлари, унинг юрак армонлари даврим армонлари, халқим фиғонларидир. Бу армонлар ушалмоғи учун биз она ер фарзандлари бирлашмоғимиз, юртимиз шаъни учун, миллат келажаги учун ҳамжиҳатликда курашмоғимиз даркор, токи бизнинг армонларимиз ҳам илдиз отиб, армон билан ўтган онаизорларимиз руҳлари безовта бўлмасин.

Гулпошша ЭРГАШХЎЖАЕВА.

Республика хабарлари

58 ФОИЗИ — ЗАВОДГА

☆ **ЯНГИ ҚЎҚОН кимё заводи жамоаси хитойликлар билан ҳамкорликда қўшма корхона очиш тўғрисида келишиб олди. Бу корхонада асосан аёллар кўйлаклари, болалар кийим-кечаклари ҳамда спорт кийимлари тикилади.**

Олинадиган фойданинг 58 фоизи заводга, қолгани хитойлик шерикларга берилади. Қўшма корхона учун керакли бино ва ишчи кучини қўқонликлар ажратадилар, ишлаб чиқариш дастгоҳлари ва хом ашёни эса Хитой томони етказиб беради. Шуни айтиш жоизки, бу ерда тайёрланган маҳсулотлар жаҳон бозори талаблари даражасида бўлади.

ТИКУВЧИЛИКНИ ЎРГАНАЁТГАН ҚУРУВЧИЛАР

☆ **АНДИЖОН вилоят «Агропромстрой» бирлашмасининг Охунбобоев шаҳридаги 124-механизациялашган кўчма колоннаси жамоаси ўз имкониятларини ҳисобга олиб тикув цехи ташкил этди.**

Чеварлар қурувчиларга зарур қўлқоп, коржома, иш халатлари тикишмоқда.

Анча арзон тикилаётган бу маҳсулотларга бошқа қурилиш ташкилотларининг меҳнат жамоалари ҳам буюртма бермоқда. Колонна жамоаси якка тартибда уй қураётган аҳоли учун эшик, дераза, пол тахта тайёрлаб берадиган цех қуришга киришди.

(ЎзА мухбири).

ФАХРИЙЛАРГА — ЗИЁФАТ

«АЛГОРИТМ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Маданият саройи биносида фашизм устидан қозонилган буюк ғалабанинг 47 йиллиги муносабати билан уруш фахрийларини шарафлашга бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Байрам дастурхонига уруш қатнашчилари билан бир қаторда афғон воқеаларида иштирок этган байналмилалчи жангчилар ҳам таклиф этилиб, миллий таомлар билан зиёфат қилинди.

Кечанинг бадиий қисмини бирлашма қошида ташкил этилган доирачилар дастаси бошлаб берди. Таниқли санъаткор Георгий Дёмин иштирокида Шоу эстрада дастури намойиш этилди. Пировардида уруш фахрийларига 200 сўмдан ёрдам пули улашилди.

Х. ИБРОҲИМОВ,
Маданият саройи директори.

МИСРЛИК МАОРИФЧИЛАР

125 йиллик танаффусдан сўнг Ўзбекистон билан мусулмон давлатлари ўртасида борди-келди тикланмоқда. Тошкентга келган Миср Араб Республикаси Маориф вазирлиги делегацияси Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус вазирлиги тизимини ўрганишга киришди.

Меҳмонлар Ўзбекистонда олий ҳамда ўрта махсус таълим қандай ташкил қилинганлиги, билим юртларининг имкониятлари билан таништирилди.

Миср Араб Республикаси делегацияси раҳбари, олий таълим вазири Ҳусайн Баҳовуддин ва унга ҳамроҳлик қилаётган Миср дорилфунунларининг ректорлари ўз ҳамюртлари Ўзбекистон мустақиллигини олқишлаётганини айтишди.

Шу куни меҳмонлар Мовароуннаҳр диний бошқармасига ташриф буюрдилар. Муфтий Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф уларга диний идора ва унинг фаолияти ҳақида маълумот берди. Суҳбат чоғида хорижийлар Исмоил Бухорий, Мусо ат-Термизий каби алломалар қолдирган бой мерос икки халқ ўртасидагина эмас, балки мусулмон оламининг маънавий ҳаётида чуқур из қолдирганини, ҳамон ардоқланаётгани хусусида фикр билдирдилар.

Шундан сўнг меҳмонлар диний бошқарма қошидаги кутубхонага бордилар. У ерда сақланаётган ноёб асарлар, муқаддас китоблар билан танишдилар.

Т. ИСМАТОВ.

• *Яна миш-мишлар хусусида*

НАРХНИ ТАННАРХ БЕЛГИЛАЙДИ

ОЛЛОҲ бандасини қисмасин экан. Ночорлик бошланмасдан бурун миш-миш болалайди. «Шифер арзон бўпти», «Цементнинг нархи тушибди», «Аммо тахтаёғочнинг баҳоси пасаймапти». Ҳозир уйда, кўчада, бозорда, автобусу трамвай-троллейбусда шу гап. Асос бўлса, кошки эди. Фалон газетда ўқидим ёки радиода шахсан ўзим эшитдим, дегувчи мард йўқ.

Аслида, миш-миш ҳам отилмай қолган сопқондай гап. Ҳукуматнинг шаънига ноўрин эътироз бўлиб тегиши устига халқни чалғитади, ташвишга қўяди.

Биз миш-мишларнинг қанчалик рост-ёлғон эканлигини аниқлаш мақсадида Қурилиш ашёлари саноати вазирлигига мурожаат қилдик.

— Аввало шу нарсани масъулият билан таъкидламоқчиманки, — деди иқтисодиёт бошқармаси бошлиғи Р. Грунау, — нарх-наво ҳеч қачон ўз-ўзидан ошмайди, ҳам, пасаймади ҳам. Иқтисодиётда таннарх деган тушунча борки, нархни ўша белгилайди, жумладан қурилиш ашёларини ҳам.

Айтайлик, хом ашё турлари, электр қуввати, ёнилғи каби ҳар хил материаллар нархи, айниқса, темир йўл ва автотранспорт тарифлари кўтарилса, қурилиш ашёлари нархи ҳам сўзсиз ошади. Шу йилнинг 6 майидан бошлаб эса автотранспортда юк ташишнинг шартномавий тарифлари эркин қилиб қўйилди. Илгари масалан, Навоий шаҳридаги заводдан бир вагон цементни Тошкент станциясига олиб келиш 143 сўмга тушса, ҳозир бу 24,3 баравар кўтарилиб 3480 сўмга етди. Бу ҳали ҳаммаси эмас. Темир йўл хизмати қийматидан 30 фоизли солиқ миқдори 1044 сўм бўлади. Яъни бир вагон цемент учун йўлкира 4524 сўмга тушаяпти. Бу 1990 йилдагидан 31,6 баравар қимматлашди деганидир.

Автомобиль транспорти хизмати соҳасида ҳам аҳвол худди шундай. Хомаки ҳисоб-китоблар бўйича бу соҳадаги тариф 1990 йилдагига нисбатан 12—15 баравар кўпайиши кутилаяпти (ҳозир 8,5 баравар).

— **Рита Ильинична, аҳолига жўнгина қилиб: ҳозир бир дона шифер ёки минг дона ғиштнинг нархи фалон сўм, деб айтиш мумкинми?**

— Тахминий айтса бўлади. Масалан, бизда бир квадрат метр шифер ишлаб чиқариш 37 сўмдан ошиқроққа тушаяпти. Бунга савдо ташкилотларининг хизмат ҳақи (20 фоиз), давлат солиғини (30 фоиз) ва бошқа чиқимларни қўшсак, сотувдаги чакана нархи чиқади. Мен умумий қилиб бир дона шифернинг нархи 1991 йилдагидан 11,6 марта ошганлигини айтишим мумкин.

— **Маълум бўлдики, қурилиш ашёлари нархи арзонлашипти деган миш-мишлар ёлғон экан.**

— Шундайку-я, лекин жумҳурият Президенти ҳам, ҳукумат ҳам, жумладан, бизнинг вазирлигимиз раҳбарияти ҳам соҳани жадал ривожлантириш, қурилиш ашёлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва нархини иложи борича арзонлаштириб, шахсий уй қураётганларга енгиллик яратиш йўлида куйиб-пишсалар-у, бу ёқда кимлардир бўлмағур миш-мишларни тарқатиб, халқни чалғитиб юрсалар, инсофданми ахир. Мана, қаранг, уй қураётганларга оғир тушмасин, деб ҳукумат бизнинг тармоққа имтиёзли солиқ белгилаган. Саноат учун 18 фоиз бўлса, бизда 13 фоиз. Вазирлигимиз раҳбарияти ана шу солиқни яна бир фоиз қисқартириш, корхоналаримизни эса ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган хом ашё ҳамда бошқа материаллар нархларидаги фарқдан ҳосил бўладиган суммани буюджетга ўтказишдан озод этиш масаласини қўйган эди. Ҳозир бу масала жумҳурият ҳукуматида ҳал бўлиш арафасида турибди. Мақсад — шу йўл билан тежалган маблағ ҳисобига қурилиш ашёларини 20 миллион сўмга арзонлаштириш

Вазирлигимиз ташаббус бошлаб охирига етказган яна бир ҳайрли иш шуки, аҳоли қурилиш ашёларини купонсиз сотиб оладиган бўлди.

— **Шундай бўлса-да, тан олайлик — ҳозир қурилиш ашёларининг нархи шу даражага етдики, уларни сотиб олиш учун ҳамма дала меҳнаткашларининг ҳам қурби етавермайди.**

— Начора, ҳозирча вазият шуни тақозо этаяпти. Биз ҳам нарх-навони ҳеч бўлмаса шу даражада ушлаб туриш ва келажакда аста-секин арзонлаштириш имкониятларини излаб топиш ҳаракатидамиз.

Суҳбатдош:
А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• *«Халқ сўзи»да босилгач*

«ҚАЛТИС ҲАЗИЛ»

(1992 йил, 3 апрель).

Дарҳақиқат, биринчи апрелда Тошкент шаҳридаги айрим магазинларда сут ҳар хил нархда сотилган. Ана шу камчиликларга йўл қўйганлиги учун Тошкент шаҳар савдо бош бошқармасининг бошлиғи Р. Ўрозбоевга ва унинг муовини Ф. Мираюбовга ҳайфсан эълон қилинди.

Қуйиб сотиладиган сут нархларига риоя қилинишини назорат қилмаганлиги, бу борада ходимлар ва дўкон мудирлари ўртасида тушунтириш ишлари олиб бормаганлиги учун Чилонзор районининг озиқ-овқат савдоси бўлими директори Т. Мажидов эгаллаб турган лавозимидан озод этилди. Акмал Икромов, Собир Раҳимов, Сирғали, Фрунзе районлари озиқ-овқат савдоси раҳбарларига ҳайфсан эълон қилинди. Бир қатор савдо дўконлари мудирлари ишдан бўшатилди.

Мақола барча озиқ-овқат савдоси корхоналарида муҳокама қилинди. Юқоридаги хатолар қайта такрорланмаслиги юзасидан тегишли чоралар кўрилди.

М. УСМОНОВ,
Ўзбекистон Савдо вазири.

• *Халқ таълими янгиланиш йўлида*

ПАРВОЗТАЛАБ ҚАНОТЛАР

Шу кунгача таълим-тарбия тизимида амал қилиб келаётган назарий ва амалий дастурларнинг ҳаммаси ҳам «қопқора» эмас, уларни ёппасига инкор этиш тўғри бўлмайди. Бу дастур ва усулларнинг, шароитимизга муносибларидан ўз талабларимизга мослаб фойдаланиш, улар негизида янгиларини яратиш, шу тахлит ҳақиқий мустақил Ўзбекистон халқ таълими тизимини барпо этиш кун тартибидаги энг муҳим муаммолардан биридир.

Бундан икки йил муқаддам жумҳурият ҳукумати халқ таълими соҳасида иқтидорли ёшларга алоҳида эътибор бериш, улар таълим-тарбиясининг ўзига хос усул ва шаклларини жорий этиш тўғрисида махсус қарор қабул қилган эди. Ўтган давр мобайнида бутун республикада бўлгани сингари Тошкент вилояти мактабларида ҳам бу борада диққатга сазовор бирмунча ишлар амалга оширилди, муайян тажриба тўпланди.

Қибрай районидаги К. А. Тимирязев номли 25-ўрта мактаб Тошкент Давлат аграр дорилфунуни билан девор-дармиён қўшни, мактабнинг чор атрофида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига ихтисослашган корхоналар, меҳнат жамоалари, ташкилотлар жойлашган. Бу ерда 1989—1990 ўқув йилида лицей синфлари очилганида ана шу омиллар эътиборга олинди. Асосан Қибрай районидаги қатор мактабларнинг саккизинчи синфларини тугаллаган, келгусида қишлоқ хўжалиги соҳалари мутахассислари бўлишни орзу қилган ёшлардан 28 нафари ота-оналари иштирокида 25-мактаб ҳамда дорилфунун ўқитувчиларининг суҳбатидан ўтишди.

— Ўқувчиларнинг юқори синфлардаги уч йиллик таълими учун вазирлик тавсиялари асосида олий илмгоҳ ўқитувчилари билан биргаликда махсус ўқув дастури тузиб чиқдик, — дейди мактабнинг илмий бўлим мудири Мирзокир Исаев. — Ҳар бир ўқув йили натижалари батафсил кўриб чиқилди, «3» баҳога ўқиган ёки етарлича қунт-ихлос кўрсатмаётган айрим ўқувчилар ўз мактабларига қайтарилди. Натижада ўтган йили ёшларнинг 25 нафари дорилфунуннинг иқтисод, агрохимия, агрономия, сабзавот ва мевачилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш каби бўлимлари талабалари бўлишди.

Жорий ўқув йилида мазкур мактабда ўқишни давом эттиришни хоҳловчилар сони янада ошиб кетди. Вилоятнинг деярли барча шаҳар ва районларидан келган 300 га яқин ўқувчидан 68 нафари ҳозир 10- ва 11-синфларда таҳсил олишмоқда. Яна бир худди шундай ҳамкорлик шартномаси Тошкент Давлат техника дорилфунуни билан вилоятнинг Занги ота (собиқ Калинин) районидаги Нодира номли 15-ўрта мактаб ўртасида ҳам имзоланган.

Шу хил тажриба вилоятдаги 267 мактаб ва 598 синфда синовдан ўтказилмоқда, уларда жами 14391 ўқувчи 22 та фан асосларини чуқурлаштирилган дастурга биноан ўрганишади.

— Ўзбекистон Республикасининг таълим тўғрисидаги Қонуни лойиҳасида олий таълимни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари белгиланган, — дейди Тошкент Давлат техника дорилфунуни ректорининг ўқув ишлари бўйича муовини Фатхулла Исматуллаев. — Бундай таълим олувчиларнинг қандай ёшлар бўлиши эндиликда асосан ўзимизга боғлиқ. Шу мақсадда шаҳар ва қишлоқ мактабларида махсус синфлар очилган, профессор ва ўқитувчиларимиз барча вилоятларда хизмат сафарида бўлишиб, ҳар хил ўқув масканларида таълим олаётган ёшлар билан учрашадилар, улардан техника бўйича алоҳида қобилиятлилари билан суҳбатлашиб, билим юртимизга келишга тарғиб қиладилар. Ҳозир ҳамма вилоятларда дорилфунунлар ва бир нечтадан олий ўқув юртлари ишлаб турганини ҳисобга олиб, бундай тажрибани улар негизида ҳам жорий этиш, кенгайтириш мақсадга мувофиқдир.

Барча ишлар моҳияти ҳар бир вилоят, район, шаҳар ва қишлоқда ҳамманинг бир ёқадан бош чиқариб, келажагимиз пойдевори бунёд қилинаётган муқаддас макон — мактаблар, илм даргоҳларига асосий эътиборни қаратишимизга боғлиқ бўлади. Зеро, ҳар икки қаноти бақувват, тетик қушнинг парвози баланд бўлгай.

Т. ИСКАНДАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ОЛТИН ВОДИЙ» ҚАДАМЖОЙДА

ФАРҒОНА вилоят филармониясининг «Олтин водий» дастаси санъаткорлари Қадамжой туманидаги Калинин номли жамоа хўжалигида бўлишиб, қирғизистонлик биродарларига концертлар намойиш этишди. Таваккал Қодиров, Йигитали Дадажонов, Ориф Эгамбердиев, Саида Эрматова сингари эл таниган санъаткорлар ижросидаги куй-қўшиқлар, жозибали рақслар қадамжойликлар дилини хушнуд этди.

Р. КАРИМОВ.

ДИПЛОМАТЛАР КУРСИ ОЧИЛДИ

ТОШКЕНТ давлат Иқтисодиёт дорилфунунида ўн кунлик курс очилди. Мақсад — Ўзбекистоннинг чет элдаги элчихоналари ва ваколатхоналарида ишлаш учун ходимлар тайёрлашдир. Битирувчиларга гувоҳномалар берилади, аммо улар иш билан таъминланмайдилар. Курсда Машғулотларни Москвадаги Дипломатия академияси муаллимлари олиб боришади.

Х. МИРҲОДИЕВ.

ҚИСҚА ХАБАР

Жиззах шаҳар ҳокимияти биносининг мажлисхонасида вилоят бирликчиларининг биринчи конференцияси ўтказилди. Унда ташкилий гуруҳ фаоллари ҳисобот бердилар, келгуси ишларни режалаб олдилар, республика қурултойига вакиллар сайладилар.

☆ ТОШКЕНТ шаҳридаги 127-ўрта мактабнинг фаол ўқувчи ва ўқитувчилари бундан 15 йил муқаддам ўзига хос бир тарих музейи ташкил қилишга киришган эдилар. Эндиликда музейда 400 дан ортиқ турли-туман қадимий ашёлар мавжуд. Ўзликни унутмаслик, унутганимизни англаш учун ҳам мана шундай даргоҳлар ҳаммамизга ғоятда қадрлидир.

СУРАТЛАРДА: Музей раҳбари Раъно Хожихонова болаларга мойчироқ ҳақида гапириб бермоқда (юқорида). 10-синф ўқувчиси Ҳилола Расулова эса, қуйи синф ўқувчиларини «мозийга саёҳат» қилдираётган пайти (пастда).

Р. АЛЬБКОВ олган сурат.

Наим КАРИМОВ

«ТОШКЕНТГА САЁҲАТНИНГ» СИРИ

Бир спектакль тарихи

ЎТГАН йили Юсуфжон қизиқ номидаги Фарғона мусиқали драма ва комедия театри афишаларида «Тошкентга саёҳат» деган янги асар номи пайдо бўлди. Ушбу спектакль «Наврўз-92» фестивалида Театр уюшмалари халқаро конфедерациясининг нуфузли, махсус мукофоти билан тақдирланган бу спектаклни афиша ва маромномаларида Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий асари деб кўрсатилган.

Кенг томошабинлар оммаси бу асар тўғрисида тасаввурга эга эмаслиги табиий. Зероки, у ҳақда илмий адабиётда фақат 70-йилларга келиб филология фанлари доктори, таниқли ҳамзашунос олим Лазиз Қаюмов «Инқилобий драма» деган китобида Ҳамза қаламига мансуб драматик асарларни текширар экан, бу асарни ҳам илк бор тилга олади.

Пьесанинг саҳна талқинига ўтишдан аввал унинг нашр тарихи тўғрисида ҳам сўзлаб ўтиш жоиз. У илк бор Ҳамзанинг 90 йиллиги муносабати билан «Шарқ юлдузи»да (1978 йил 12-сон) эълон қилинди.

Шунингдек, шоир таваллудининг 100 йиллиги арафасида чиққан «Тўла асарлар тўплами»да ҳам берилди. Аммо ногоҳон бу пьесанинг Ҳамзага мансуб эмаслиги тўғрисида миш-мишлар тарқалди.

Бу асарнинг муаллифи масалаларига ўтишдан аввал XX аср бошларида Ўзбекистонда татар, рус, озарбайжон театрлари тез-тез гастролларда бўлиб туришини эслашимиз жоиз.

«Сайёр» татар театр гуруҳи ҳам 1908—1909 йилларда Ўрта Осиёда гастролда бўлиб, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива ва бошқа шаҳарларда ўз санъатини намойиш этган. Бу шаҳарларда туғилиб келаётган ўзбек театр ҳаваскорлик тўгаракларининг аъзолари қардош татар артистлари олиб келган спектаклларни томоша қилибгина қолмай, ана шу спектаклларда кичик-кичик ролларни ҳам ижро этганлар. Шу тарзда татар-ўзбек театр алоқалари ўрнатилиб, малакали ўзбек театр гуруҳлари пайдо бўла бошлаган. Биринчи жаҳон урушига қадар татар театр гуруҳлари олиб келган спектакллар орасида «Қозонга саёҳат» комедияси ҳам бўлган. Татар театри тарихига бағишланган тадқиқотларда бу асар ва унинг муаллифи тўғрисида тайинли маълумот учрамайди. Аммо асар Исҳоқ Казаков томонидан таржима қилингани айтиладики, агар шу йилларда татар театрида озарбайжон драматургларининг асарлари катта ўрин эгаллаганлигини ва татар-озарбайжон театр алоқалари яхши йўлга қўйилганлигини эсласак, у ҳолда «Қозонга саёҳат» комедияси бирор озарбайжон драматурги қаламига мансуб, деб ўйлаш ҳам мумкин... Айтиш лозимки, ушбу асарнинг ўзбекча таржимаси (ё бу таржиманинг парчаси) «Қизил байроқ» рўзномасида эълон қилинганлиги тўғрисида ҳам маълумот учрайди.

Хуллас, биз шу пайтга қадар Ҳамзаники деб келган комедия ўзбек драматурги ижодига мутлақо алоқасиз бўлганидек, «Тошкентга саёҳат» деб ҳам аталмайди. Бу номни Шарқшунослик институтининг Ҳамза жамғармасини тавсиф этган илмий ходимлар шартли равишда қўйганлар, холос.

«Тошкентга саёҳат»нинг биринчи сири худди шундадир.

Аммо асар кимнинг қаламидан чиққанлиги ва қандай номланганлигидан қатъий назар агар у муайян бадиий қимматга молик бўлса, у тарих қаърида кутубхона токчаларида қолиб кетмайди. Буни Фарғона ўзбек давлат мусиқали драма ва комедия театри ишонарли бир тарзда исбот этиб берди.

«Тошкентга саёҳат» «Шарқ юлдузи» ойномасида эълон қилиниши биланоқ ҳаваскор драматург Бобораҳим Омоновда бу тугалланмаган асарни давом эттириш ва унга сайқал бериш иштиёқи пайдо бўлади. Аммо Ҳамзанинг 90 йиллигига атаб қайта ишланган асар ҳозирги ўзбек театрининг истеъдодли жонкуярларидан бири Олимжон Салимовнинг эътиборини қозонгунга қадар кўпгина театрлардан қайтди. Ниҳоят, «Темир хотин» спектакли билан эл-юрт оғзига тушган режиссёр бу асарда даврнинг ижтимоий-сиёсий пўртаналаридан ҳориган, социалистик реалистик реализм руҳидаги ғоявий-ташвиқий театр томошаларидан безиб қолган томошабиннинг кўнглини кўтарадиган, унинг бугунги беғараз кулгуга эҳтиёжини қондира оладиган қувноқ комедияни элга тақдим этди.

Олимжон Салимов Бобо Дарвеш (Бобораҳим Омонов) тўлдириб тўқиган бу ҳангомага масхарабозлар образини киритиб, спектаклни халқ театри анъаналари руҳида яратди, унга 10—20-йиллардаги овозсиз кино унсур (компонент)ларни ҳам дадил олиб кирган. Бу сўнгги топилма асарда тасвир этилган воқеаларнинг яқин ўтмишга оид эканлигини таъкидлаш билан бирга ундаги ҳажвий бўёқларнинг қуюқлашуви, спектакль услубиятининг бир маромда шаклланиши ва жозиб тус олиши учун ҳам замин ҳозирлаган. Спектаклнинг бадиий ечимидаги ана шу изланиш — топилма пировардида унинг ўзига хослиги ва эстетик бойлигини таъминловчи омилга айланган.

Аслида, бу спектаклда масхарабозларсиз ҳам масхарабозлар томошаси кўрсатилади. Меҳмонхонанинг шинам ва қулай хонасини Асомбойдан тортиб олмоқчи бўлган Иброҳим режиссёрлик қилади. Асамбойдан бири ер, бири ит сотиб олмоқчи бўлган, бири у билан ҳажга бормоқчи, бири эса хотин топиб бермоқчи бўлган кишилар бирин-кетин у ҳордиқ қилаётган хонага келавериб, унинг тинка-мадорини қуритадилар. Асомбой масхарабозларнинг икки томонлама халқаси ўртасида қолиб, пировардида томошабиннинг меҳр-шафқатини қозонади.

«Темир хотин» спектакли орқали театр мухлислари ўртасида катта ҳурматга сазовор бўлган Мамасоли Юсупов Асомбой образини ниҳоятда аниқ ва ёрқин ҳажвий буёқлардан фойдаланган ҳолда яратган. Ушбу роль таниқли артистнинг ички имкониятлари ғоят бой эканлигидан дарак бермоқда. Ўзининг ижодий камолотига эришган артист саҳнадошларининг ҳам ўз маҳоратларини намойиш этишлари учун ижодий майдон яратиб берган.

Шу кунларда ўзининг 60 йиллигини нишонлаётган Фарғона мусиқали драма ва комедия театри ўзининг бош режиссёри раҳнамолигида ва спектаклнинг жозибали тасвирий образини яратган рассом В. Михайличенко иштирокида ажойиб спектакль яратди. Бу комедияда қайта жонланган ўзбек халқ театрининг барҳаёт анъаналари, масҳарабозлик санъатининг ранго-ранг мушаклари ўзбек театрининг эртанги изланишлари, ундаги миллий руҳнинг тикланиши ва томошабин қалбига яқинлашиш йўлини чақмоқ янглиғ ёритиб юборган.

«Тошкентга саёҳат» спектаклининг иккинчи муҳим сири худди шундадир.

ПОДПОЛКОВНИК ХОТИРАСИГА

☆ БОҒДОД районида милиция аълочиси марҳум подполковник Мунаввар Саминжонов хотирасига бағишланган волейбол бўйича вилоят биринчилиги бўлиб ўтди.

Мусобақада вилоят ички ишлар ходимлари ҳамда район маорифчиларидан иборат 12 та волейбол командаси ўзаро куч синашди. Қизиқарли ўтган беллашувда Боғдод район милиция ходимлари ва маорифчилари, шунингдек Охунбобоев район ички ишлар бўлимининг вакиллари ғолиб чиқдилар. Улар муносиб тақдирланди.

— Хотира соврини ўтказишни анъанага айлантирамиз, — деди вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғи Тоҳиржон Муллажонов. — Чунки Мунавваржон каби довюрак ва ҳалол инсонларнинг иши ва тажрибаси ҳар қанча эъзозга лойиқдир.

(ЎзА мухбири).

ЕР ҚИМИРЛАДИ

15 май куни Тошкент вақти билан соат 13 дан 8 минут ўтганда ер қимирлади. Зилзиланинг маркази Андижон шаҳридан 30—40 километр Шимол—Шимоли-Шарқда. Ернинг силкиниш кучи унинг марказида 6—7 балл, Андижонда 6—6,5, Ўшда 6 баллдан юқорироқ, Фарғона ва Наманганда 5—6, Хўжандда 4, Тошкентда 3—4 балл бўлди.

Тошкент ер силкинишларини қайд этиш станцияси берган хабарга кўра, вайронагарчилик ва талафотлар тўғрисида ҳозирча ахборот йўқ, маълумотлар тўпланмоқда.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР !

АНГРЕН КАРТОН ҚУТИЛАР КОМБИНАТИ

Барча корхоналар, ташкилотлардан нақд ва нақдсиз ҳисоб-китоб қилиш йўли билан чекланмаган миқдорда

ЧИҚИНДИ ҚОҒОЗЛАР

қабул қилади.

Бир тонна чиқинди қоғоз нархи:

нақд пулда — 1.500 сўм,

нақдсиз ҳисоб-китоб қилиш йўли билан — 3.200 сўм.

МАЪЛУМОТ ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛГА МУРОЖААТ ЭТИШИНГИЗ МУМКИН: 702500, АНГРЕН ШАҲРИ, ГУЛБОҒ КЎЧАСИ, КАРТОН ҚУТИЛАР КОМБИНАТИ.

ТЕЛЕФОНЛАР: 3-49-75 (кечаю кундуз), 3-78-28 (шанба ва якшанбадан ташқари соат 8 дан 17 гача).

Ишбилармон кишилар диққатига!

Сизда Ўзбекистон иқтисодини ривожлантиришга йўналтирилган ўз лойиҳаларингизни ҳаётга тадбиқ қилиш учун халқаро молия институтларининг биридан қарз олиш имконияти бор.

Халқаро Валюта Фонди, Европа Реконструкция ва Ривожланиш ҳамда Бутунжаҳон Реконструкция ва Ривожланиш Банклари сизнинг лойиҳаларингиз инвесторлари бўлиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий Банки республика иқтисодининг долзарб соҳаларидаги лойиҳаларни халқаро молия институтлари ҳомийлигига олиш учун кўриб чиқишга қабул қилмоқда.

Лойиҳаларни танлаб олиш ва экспертиза қилиш Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий Банки ва халқаро молия институтларининг мутахассислари томонидан амалга оширилади.

Маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Охунбобоев кўчаси, 23-уй. Телефонлар: 33-07-63, 33-90-37.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР !

Хўжалик ҳисобидаги «ТЕХНОЛОГИЯ» илмий-тадқиқот лабораторияси пичан майдалайдиган ЛИС—3А, ғўзапоя ва дағал ем-хашак майдалайдиган ЛИС—3А—М ҳамда ИСҚ—3 майдалагичларини шартнома баҳосида сотади. Шунингдек, бу ускуналарни йиғиш, жиҳозлаш ва ишга тушириш ишларини амалга оширади. Сервис хизмати кўрсатилади.

Машиначи-операторлар тайёрлайди.

МАНЗИЛИМИЗ: НАВОИЙ ШАҲРИ, ЖАНУБИЙ КЎЧА, 27-УЙ.
ТЕЛЕФОНЛАР: 6-47-72, 4-81-25.

Мусулмонлар диққатига!

«РУСЛАН» туристик фирмаси Сизларни 1992 йил 4 июнда Маккага ҲАЖ сафарига таклиф қилади.

Миср кампаниясининг самолёти хизматингизда бўлади (Тошкент-Жидда-Тошкент).

«РУСЛАН» ФИРМАСИНИНГ МАНЗИЛИ: 700060, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, УСМОН НОСИР КЎЧАСИ, 100-УЙ, 6-ХОНА.

«ҚУРИЛИШ БИРЖАСИ»

АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ ҚИРҒИЗИСТОН БЎЛИМИ

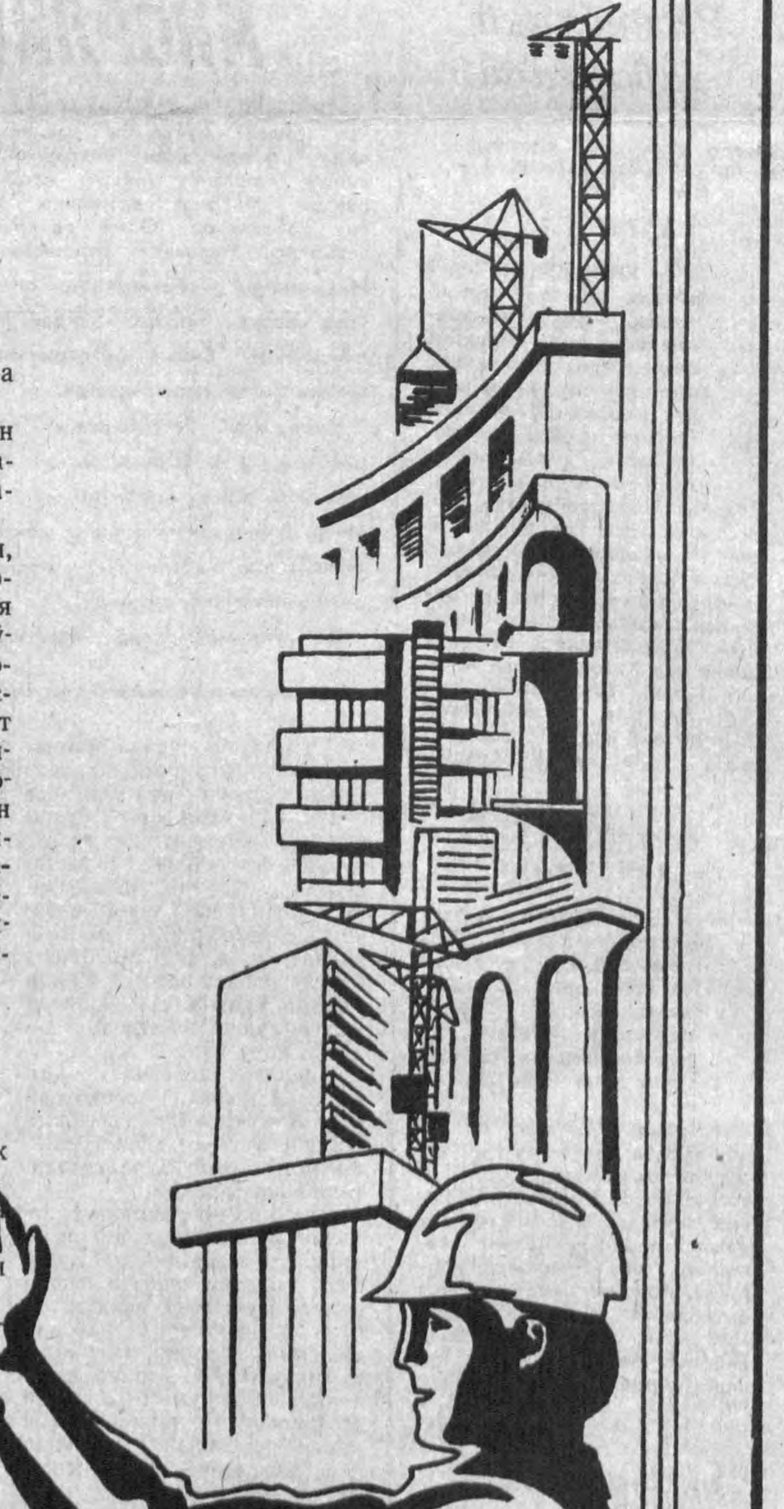

Бу — бозор муносабатларининг шаклланиши ва ривожланиши соҳасидаги янги бўлим.

«Қурилиш биржаси» лойиҳа-қидирув ишларидан тортиб объектларнинг калитини қўлга тутқазишгача бўлган барча ишлар кўламини ўз ичига оладиган ягона биржадир.

Уч юздан ортиқ давлат ва тижорат корхоналари, ташкилотлар ва банклар биржанинг акционерлари ҳисобланадилар. Муассислар орасида Россия Федерацияси Қурувчилар уюшмаси, қурилиш бўйича Россия кооператив-давлат бирлашмаси, лойиҳа-қидирув ташкилотлари ходимларининг республикалараро уюшмаси, «Нефтегазстрой» давлат концерни, Россиянинг «Росстрой» ва «Росгражданреконструкция» концернлари, Центросоюз, «Микора» суғурта акционерлик жамияти, Қирғизистон Республикасининг «Қирғизқурулуш», «Қирғизайилқурулуш» ва «Қирғизқурулушматериали» концернлари, «Қирғиззолото» бирлашмаси, Канкт цемент-шифер комбинати, «Қирғизколхозагропромпроект» лойиҳа институти, «Қирғизстрой» ва бошқа ташкилот ҳамда корхоналар бор.

ҚУЙИДАГИЛАР САВДОГА ҚЎЙИЛАДИ:

— лойиҳа-қидирув ва тажриба-конструкторлик ишларига буюртмалар;
— қурилиш-монтаж ва ўрнатиш-созлаш бўйича шартномалар;
— тугалланмаган ишлаб чиқариш объектлари ва қўзғалмас мулк;
— хом ашё, қурилиш моллари ва конструкциялар;
— машиналар, механизмлар ва жиҳозлар;
— якка тартибда қурувчилар учун турли хизматлар;
— халқ истеъмоли моллари ва бошқалар.

БРОКЕРЛИК УРИНЛАРИНИНГ ЧЕКЛАНГАН САВДОСИ ҲАМ УТКАЗИЛАДИ.

Телефонлар: 22-13-44, 21-65-32, 26-44-47.
Факс: 21-67-72. Бишкек шаҳри.

Ўзбекистон Республикаси Ўрмончилик давлат комитети жамоаси комитетининг кадрлар бўйича катта инспектори Қ. Алиевага онаси

Санобар МУРАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади. Унинг шу оғир жудолик кунларида сабр-бардош, мустаҳкам ирода тилайди.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармониясининг жамоаси филармония директори М. М. Муротовга отаси

Мўминжон МУРОТОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги коллегияси ва меҳнат жамоаси М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармониясининг директори М. М. Муротовга падари бузруквори

Мўминжон МУРОТОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Анвар ЖЎРАБОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй

Таҳририятга ҳажми 9 бетдан ортиқ мақолалар қабул қилинмайди. Топширилган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди.

Алоқа учун телефон: 33-07-48, Индекс: 64608. Буюртма Г—86.

ХАЛҚ СЎЗИ

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент шаҳри 700083, Ленинград кўчаси, 19-уй.

Босишга топшириш вақти 21.00 Босишга топширилди: 23.10.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12